

Magyarország, 2019. I. félév

TARTALOM

ÖSSZEFOGLALÓ 2019 I. FÉLÉVÉRŐL	3
---	---

MAKROGAZDASÁG

Lassult a fejlett országok gazdasági bővülése	7
Az unión belül a magyar gazdaság nőtt a legdinamikusabban	7
Több lábón áll a magyar gazdasági konjunktúra	8
Tovább élénkültek a beruházások.....	11
1,0 milliárd euróval romlott a termék-külkereskedelmi egyenleg.....	13
151 millió euróval javult a szolgáltatás-külkereskedelmi egyenleg.....	16
A kormányzati szektor bevétele és kiadása lényegében egyensúlyban volt az I. negyedévben	18

ÁGAZATI TELJESÍTMÉNYEK

A gabonák vetésterülete nőtt, a szarvasmarha-állomány tovább bővült.....	20
A járműgyártás élénkülése újabb lendületet adott az iparnak.....	22
2019 első öt hónapjában nőtt az energiafogyasztás.....	26
Kiegyenlítettebb az építőipari növekedés szerkezete	28
Több lakás épült a megyei jogú városokban	29
Folyamatosan bővül a kiskereskedelmi forgalom volumene.....	30
Az áruszállítási és a helyközi személyszállítási teljesítmény is kismértékben nőtt.....	32
Mérsékeltlen emelkedett a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma.....	33
Tovább folytatódott az internetpiac bővülése.....	35

ÁRAK

Jelentősen nőtt a zöldségfélék és a burgonya ára.....	36
Lassult az ipari termelői árak emelkedése.....	37
10% felett drágult az építés.....	38
2019 I. negyedévében az új és a használt lakások egyaránt többe kerültek	39
Folytatódott a szolgáltatások mérsékelt áremelkedése	40
Drágult a termék-külkereskedelem, romlott a cserearány	41
Az év első hét hónapjában változatosan alakult az infláció.....	42

DEMOGRÁFIAI ÉS TÁRSADALMI FOLYAMATOK

Nagyobb lett a természetes fogyás.....	46
Bővülő foglalkoztatás mellett csökkent a munkanélküliség	47
Folytatódott a keresetek jelentős mértékű növekedése.....	50
Ötödével csökkent a halálos balesetek száma.....	52

ELÉRHETŐSÉGEK

Makrogazdaság

- A szűkebb gazdasági környezetünket jelentő Európai Unió GDP-je (a szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint) 2019 I. negyedévében 1,6, II. negyedévében 1,3%-kal bővült az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Legutóbb 2013 IV. negyedévében volt ennél alacsonyabb az uniós gazdaság növekedési üteme.
- A magyar gazdaság teljesítménye 2013 óta folyamatosan növekszik. A GDP volumene 2019 I. félévében 5,1%-kal emelkedett az egy évvel korábbi, magas bázishoz képest.
- Tovább folytatódott a nemzetgazdasági beruházások 2017 óta tartó dinamikus bővülése, fontos pillérét képezve a gazdasági teljesítmény növekedésének. Az I. félévi fejlesztések volumene 19%-kal haladta meg az előző év azonos időszakai, magas bázist.
- A termék-külkereskedelemben a behozatali érték növekedése (5,5%) nagyobb volt az exporténál (3,2%). A külkereskedelmi többlet 3,1 milliárd euróra csökkent az egy évvel korábbihoz képest, ezzel szemben a szolgáltatás-külkereskedelmi forgalomban – turizmussal együtt – a többlet értéke 4,3 milliárd euróra nőtt. A szolgáltatások importértéke 2,5, az exporté 2,9%-kal növekedett 2018 I. félévéhez mérten.
- 2019 I. negyedévében a kormányzati szektor egyenlege javult, a többlet a GDP 0,1%-ának felelt meg. A bevételek növekedése nagyobb mértékű (7,4%) volt, mint a kiadásoké (5,2%).

Ágazati teljesítmények

- 2019. június 1-jén a mezőgazdasági terület nagysága kevéssel, 34,3 ezer hektárral volt kisebb az egy évvel korábbinál, alapvetően a szántóterületek termelésből történő kivonása miatt. 2019. június 1-jén a termőterület művelési ágak szerinti összetétele lényegesen nem módosult az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- 2019. június 1-jén a főbb haszonállatfajok közül szarvasmarhából és tyúkból többlet, sertésből és juhból kevesebbet tartottak az egy évvel azelőttinél. A szarvasmarha-állomány 2010. december óta tartó növekedése folytatódott.
- Az ipari termelés volumene 2019 I. félévében tovább nőtt: a kibocsátás 5,4%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A 2018-ban stagnáló járműgyártás újra a növekedés egyik motorjává vált, és – részben ezzel is összefüggésben – az export is nagyobb lendületet vett.
- Az ország energiahordozó-felhasználása¹⁾ 2019 első öt hónapjában változatosan alakult. Összességében az energiafogyasztás 5,4%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit.
- Az építőipar 2019. I. félévi termelése összehasonlító áron 35%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, magas bázist. A termelésbővülés 2017 eleje óta töretlen.
- 2019 I. félévében 0,7%-kal kevesebb, 6472 új lakás épült az országban. Az építések a megyei jogú városokban és a községekben nőttek, Budapesten és a kisebb városokban pedig csökkentek a 2018. I. félévihez képest. Az építési enge-

¹⁾ Forrás: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

délyek és bejelentések alapján építendő lakások száma 0,9%-kal magasabb volt a 2018. I. félévinél.

- A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene 2019. I. félévben 5,6%-kal nőtt. A bővüléshez leginkább a nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek teljesítménye járult hozzá.
- A nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett áruszállítási teljesítménye 1,6%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Míg a belföldi viszonylat teljesítménye 9,2%-kal nőtt, addig a nemzetközié 1,3%-kal csökkent. A helyközi személyszállítás utaskilométer-teljesítménye 2019 I. félévében 2,9%-kal több volt az egy évvel korábinál, a helyi személyszállításban az utazások száma 0,5%-kal mérséklődött.
- A kereskedelmi szálláshelyeken 5,6 millió vendég 13,0 millió vendégéjszakát töltött el. A vendégek száma 1,3, a vendégéjszakáké ennél szerényebb mértékben, 0,4%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó bevétele a vendégforgalmat meghaladó mértékben, folyó áron 8,9%-kal emelkedett.
- 2019. I. negyedév végén a mobiltelefon-előfizetések száma – az M2M-kártyákkal együtt – 12,2 millió, a vezetékes fővonalaké 3,2 millió volt. Utóbbiak használatának visszaszorulása folytatódott. Az internetpiac továbbra is dinamikusan bővül, az internet-előfizetések száma 4,0%-kal több volt az egy évvel korábinál. A korábbi negyedévekkel szemben a vezetékesinternet-előfizetések száma gyorsabban nőtt, mint a vezetékek nélkülieké.

Árak

- Az árutermelő szektor mindegyik főbb területén emelkedtek a termelői árak: a mezőgazdaságban – elsősorban a növényi termékek drágulása miatt – 8,9, az iparban 2,7, az építőiparban 10%-kal meghaladták az egy évvel korábbi szintet. Az ipar esetében a belföldre értékesített ipari cikkekért átlagosan 5,2%-kal kellett többet fizetni. Az építőiparban az élénk kereslet felfelé hajtotta az árakat.
- 2019 I. negyedévében a lakások tovább drágultak, a használt lakások átlagos négyzetméterárjai a fővárosban és a megyeszékhelyeken az előző év azonos időszakához képest jelentősen, 15, illetve 16%-kal emelkedtek.
- Az árutermelői ágazatokhoz képest a megfigyelt szolgáltatási területeken 2019 I. negyedévében összességében visszafogottabban (2,3%-kal) növekedtek az árak az előző év azonos időszakához viszonyítva. Leginkább a közúti áruszállítás drágulása és a távközlési díjak csökkenése befolyásolta az árak alakulását.
- 2019 I. félévében a külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvona az exportban 2,1, az importban 2,5%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A cserearány kedvezőtlenül változott.
- 2019. január–júliusban összességében 3,4%-kal nőttek a fogyasztói árak 2018 azonos időszakához képest. A legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárúk árai emelkedtek, és az élelmiszerek árai is átlag felett nőttek.

Demográfiai és társadalmi folyamatok

- 2019 I. félévében kevesebben születtek és többen haltak meg az egy évvel korábbihoz képest, ennek következtében a természetes fogyás (25 839 fő) 7,9%-kal nagyobb lett. A házasságkötések száma jelentősen emelkedett: 7,9%-kal több pár lépett frigyre.
- 2019 II. negyedévében folytatódtak a korábbi negyedéveket jellemző munkaerőpiaci folyamatok: többen dolgoztak és kevesebben voltak munka nélkül az egy évvel korábbihoz viszonyítva, miközben a gazdaságilag aktívák száma és aránya enyhén bővült, az inaktíváké pedig mérséklődött.
- 2019. I. félévben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten bruttó 359 500 forintot kerestek, 10,6%-kal többet az egy évvel korábbinál. A kedvezmények figyelembevételével a nettó átlagkereset 246 400 forintra becsülhető. A fogyasztói árak növekedése mellett a keresetek reálértéke 6,9%-kal volt magasabb a 2018. I. félévinél.
- 2019 I. félévében az előző év azonos időszakánál 3,9%-kal kevesebb személyes-
rüléses közúti közlekedési baleset történt az utakon. A balesetek kimenetelében javulás volt, mivel a halálos balesetek száma közel ötödével kevesebb lett.

Összefoglaló adatok

Megnevezés	2018	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. I. félév
		negyedév				
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %						
Bruttó hazai termék (GDP)	4,9	5,1	5,1	5,3	4,9	5,1
Beruházás ⁺	19,2	21,6	19,0	20,1	18,8	19,3
A háztartások tényleges fogyasztása	4,6	4,4	4,3	4,8	4,3	4,5
Termékbehozatal	6,4	6,4	6,4	7,1 ⁺	3,1 ⁺	5,1 ⁺
Termékkivitel	4,3	2,7	4,0	5,7 ⁺	0,6 ⁺	3,1 ⁺
Ipari termelés	3,5	2,1	5,1	6,3 ⁺	4,6 ⁺	5,4 ⁺
Ipari belföldi értékesítés	5,9	4,9	7,5	5,3 ⁺	7,6 ⁺	6,4 ⁺
Ipari exportértékesítés	1,6	-1,0	4,1	7,2 ⁺	4,6 ⁺	5,8 ⁺
Építőipari termelés	21,3	27,0	21,6	47,6 ⁺	27,5 ⁺	35,1 ⁺
Kiskereskedelmi üzletek forgalma	6,5 ⁺	6,1	5,3 ⁺	6,1 ⁺	5,2 ⁺	5,6 ⁺

Összefoglaló adatok (folytatás)

Megnevezés	2018	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. I. félév
		negyedév				
Változás az előző év azonos időszakához képest, %						
Nemzetgazdaság energiafelhasználása	-1,2	-3,3	0,1	0,8	15,5 ^{a)}	5,4 ^{b)}
Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái	4,2	2,9	3,9	-1,2 ⁺	1,5 ⁺	0,4 ⁺
Áruszállítás teljesítménye (áru-tonna-kilométerben)	-4,4	-5,8	-5,8	4,0 ⁺	-0,7 ⁺	1,6 ⁺
Ipari termelői árak	5,5	7,7	5,4	3,1	2,3	2,7
Bruttó átlagkereset ⁺	11,3	11,1	10,5	11,0	10,3	10,6
Külkereskedelmi egyenleg, millió euró						
Termékek	5 520	376	1 036	1 738 ⁺	1 347 ⁺	3 085 ⁺
Szolgáltatások	8 514	2 437	1 944	1 943	2 341	4 284
A GDP százalékában						
A kormányzati szektor egyenlege	-2,2	-0,8	-5,8	0,1
Ezer darab						
Az épített lakások száma	17,7	3,7	7,5	3,7	2,8	6,5
A 15–64 éves népességén belül, %						
Munkanélküliségi ráta	3,7	3,9	3,6	3,6	3,4	3,5
Foglalkoztatottak aránya	69,2	69,5	69,5	69,9	70,0	69,9
Száma, fő						
Élveszületések	89 807	24 220	22 484	20 856 ⁺	21 046 ⁺	41 902 ⁺
Halálozások	131 045	30 500	33 495	37 778 ⁺	29 963 ⁺	67 741 ⁺
Természetes fogyás	-41 238	-6 280	-11 011	-16 922 ⁺	-8 917 ⁺	25 839 ⁺

Megnevezés	2018	2019. március	2019. április	2019. május	2019. június	2019. január–június
Mezőgazdasági termelői árak	2,7	7,0	6,6	6,0	10,5	8,9
Fogyasztói árak ^{c)}	2,8	3,7	3,9	3,9	3,4	3,5

^{a)} 2019. április–május.

^{b)} 2019. január–május.

^{c)} 2019. július: 3,3%, január–július: 3,4%.

MAKROGAZDASÁG

Lassult a fejlett országok gazdasági bővülése

2019 II. negyedévében a **globális gazdaság növekedése lassuló ütemben folytatódott**. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított bruttó hazai termék (GDP) volumene 2019 II. negyedévében 1,6, ezen belül a világgazdaság legjelentősebb szereplőjének számító Egyesült Államoké 2,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Az OECD-hez nem tartozó Kína gazdasága 6,2%-kal bővült.²⁾ A növekedés üteme mindhárom esetben elmaradt az előző negyedévitől, Kínáé több évtizede nem volt ilyen alacsony. Az Egyesült Államok és Kína gazdasági hangulatára, illetve a globális folyamatokra továbbra is hatással volt a kereskedelmi vámok körül zajló vita. A világgazdaság lassuló növekedésével párhuzamosan a **meghatározó jegybankok** az előző évi szigorítások után 2019 I. félévében óvatos, összességében a **monetáris lazításra irányuló politikát folytattak**. Ennek részeként az Egyesült Államokban a jegy-

bank szerepét betöltő Fed 2019-ben nem folytatta a 2015 végén elkezdett kamatemelési ciklust (július végén pedig már csökkentette az irányadó rátát), míg az Európai Központi Bank változatlanul 0%-on tartotta az alapkamatot.

A termelői és a fogyasztói árakat is befolyásoló tényezők közül az Európában irányadó **Brent nyersolaj ára** az előző évet meredek eséssel zárta. 2019-ben a tendencia megfordult, és május közepéig alapvetően emelkedett az olajár, azóta viszont újra csökkent. Összességében a 2019. I. félévi átlagárfolyam 6,5%-kal **alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál**. A **globális élelmiszerárak** összességében 1,9%-kal **kisebbségek voltak, mint 2018 I. félévében**. A termékcsoportok közül a növényi olajok, a cukor és a húsfélék ára csökkent, a tejtermékeké és a gabonaféléké emelkedett az egy évvel korábbihoz képest.

Az unión belül a magyar gazdaság nőtt a legdinamikusabban

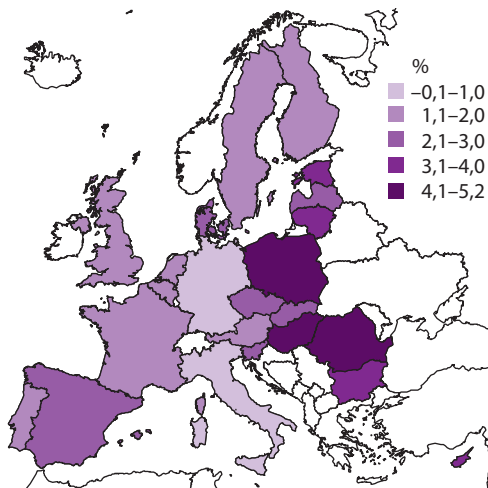
A szűkebb gazdasági környezetünket jelentő Európai Unió (EU-28) GDP-je 2019 I. negyedévében 1,6, II. negyedévében 1,3%-kal bővült.³⁾ **Legtöbb több mint öt éve** (2013 IV. negyedévében) **volt en-**

nél alacsonyabb az uniós gazdaság növekedési üteme, a folyamatokra továbbra is hatással volt az Egyesült Királyságnak az unióból való kilépését (Brexitet) övező bizonytalanság. A 2000-es években

²⁾ Az OECD egészére, az Egyesült Államokra és a Kínára vonatkozó adatok is szezonálisan kiigazítottak.

³⁾ Az Európai Unió és a tagállamok adatai szezonálisan és naptárhatással kiigazítottak, kivéve Szlovákiáét, ami csak szezonálisan kiigazított.

1. ábra A GDP volumenváltozása, 2019. II. negyedév* (az előző év azonos időszakához képest)

* Az Eurostat 2019. szeptember 3-i szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatai alapján. Szlovákia adata csak szezonálisan kiigazított. Az adatok öt tagállam (Görögország, Horvátország, Írország, Luxemburg, Málta) esetén nem álltak rendelkezésre.

csatlakozott országok gazdasága az uniós átlagnál jóval dinamikusabban bővült, a **növekedés üteme hazánkban volt a legnagyobb,**⁴⁾ 5,2%. A visegrádi országok közül Lengyelországban 4,2, Csehországban 2,7, Szlovákiában 2,5%-kal emelkedett a GDP volumene. A gazdasági teljesítmény Olaszország (-0,1%) kivételével mindegyik uniós tagállamban nőtt, a legkisebb mértékben (0,4%-kal) a hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországban. A német gazdaság növekedését jelentősen visszafogta az ipari termelés és a termékexport csökkenése.

Több lábon áll a magyar gazdasági konjunktúra

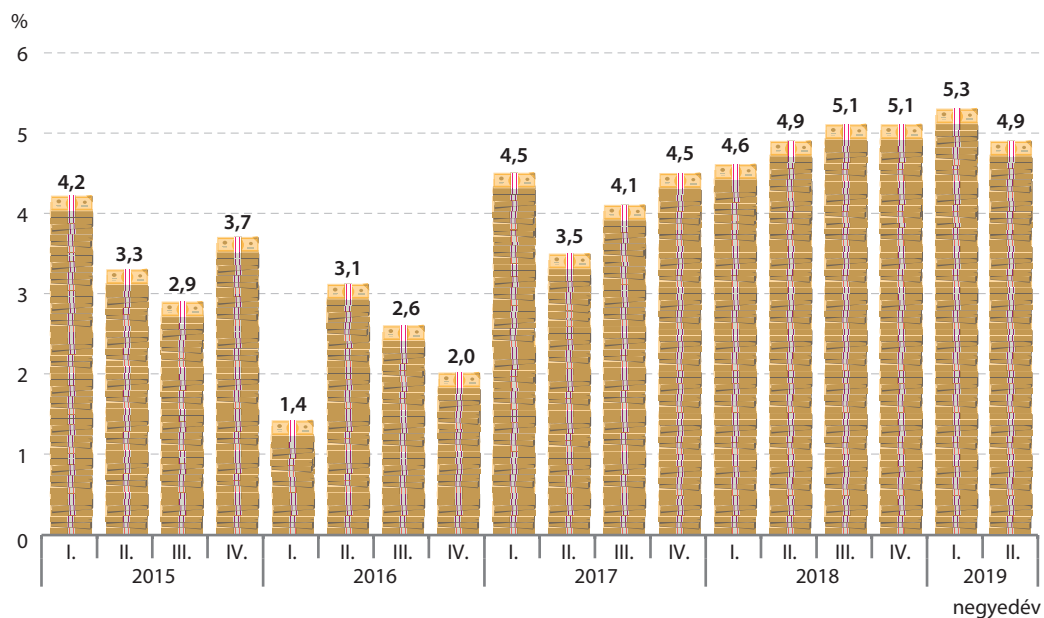
A magyar gazdaság teljesítménye 2013 óta nő. A GDP volumene **2019 I. félévében** – a nyers (kiigazítás nélküli) adatok alapján – **5,1%-kal emelkedett** az egy évvel korábbi, magas bázishoz képest. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott indexek szerint a GDP volumene 5,2%-kal haladta meg a 2018 I. félévét.

A magyar gazdaság bővüléséhez **termelési oldalról a legtöbb nemzetgazdasági ág hozzájárult.** Az árutermelő ágak közül az ipar hozzáadott értékének volume-ne 4,8, az építőiparé 35%-kal nőtt. Az iparban a közúti jármű-gyártás dinamizálódó

teljesítménye jelentette a bővülés motorját, az építőiparon belül pedig mindegyik ágazat kibocsátása erőteljesen növekedett. A mezőgazdaság hozzáadott értéke 1,7%-kal csökkent. A szolgáltatások közül a piaci alapú szolgáltatások (ezen belül leginkább az üzleti szolgáltatások és a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás) nagymértékben támogatták a GDP bővülését, a közösségi szolgáltatások (közigazgatás, oktatás, egészségügy, szociális ellátás) bruttó hozzáadott értéke viszont összességében alig változott (0,2%) az előző év azonos időszakához képest.

⁴⁾ Öt tagállam (Görögország, Horvátország, Írország, Luxemburg, Málta) adata a kézirat lezárásának időpontjában még nem állt rendelkezésre.

2. ábra A GDP volumenváltozása
(az előző év azonos időszakához képest)

1. tábla A bruttó hozzáadott érték alakulása, 2019. I. félév

(%)

Nemzetgazdasági ág, ágcsoport	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Mezőgazdaság	3,3	-1,7
Ipar	26,3	4,8
Építőipar	5,5	34,7
Kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás	11,9	7,0
Szállítás, raktározás	5,9	3,9
Információ, kommunikáció	4,8	6,2
Pénzügyi szolgáltatások	3,4	3,3
Ingatlanügyletek	8,7	3,8
Üzleti szolgáltatások	10,3	6,6
Közösségi szolgáltatások (közigazgatás, oktatás, egészségügy, szociális ellátás)	17,1	0,2
Művészet, szabadidő	2,8	3,8
Nemzetgazdaság összesen	100,0	5,1^{a)}

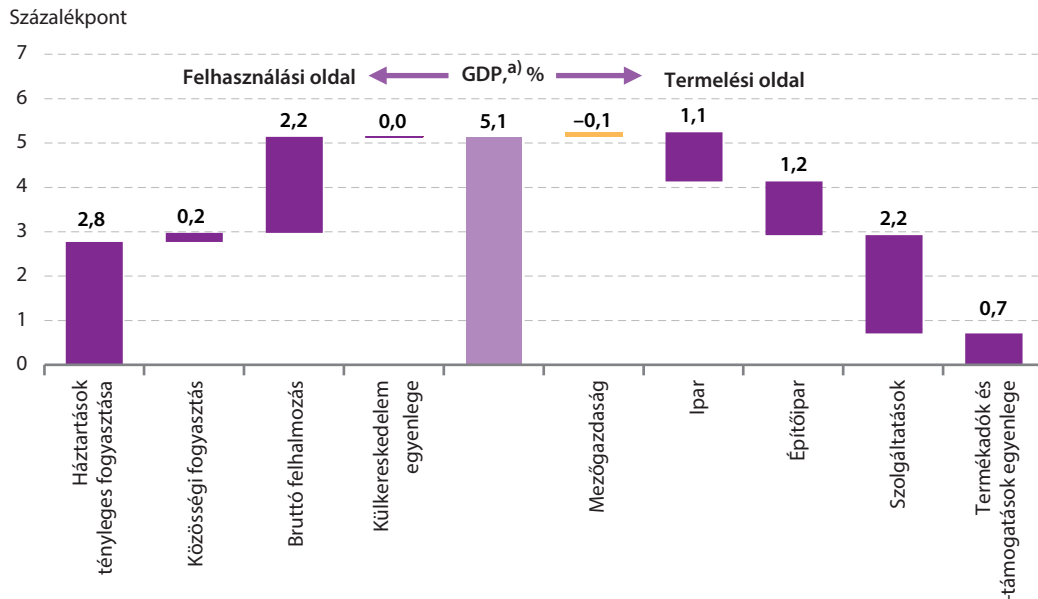
^{a)} Termékdadók és -támogatások egyenlegével együtt.

A **felhasználási oldalon** a külkereskedelem az I. negyedévben hozzájárult a gazdasági növekedéshez, a II. negyedévben azonban visszafogta azt. Ennek eredményeként az I. félévben a **külkereskedelmi egyenleg összességében nem befolyásolta a GDP növekedési ütemét**. Az import volumenbővülése (5,5%) meghaladta az exportét (5,1%), a nemzetgazdaság külkereskedelmi forgalmában folyó áron számítva az egy évvel korábbinál kisebb, 1192 milliárd forint többlet keletkezett.

A **gazdasági növekedés egyik pillére a bővülő fogyasztás volt**. 2019 I. félévében a háztartások tényleges fogyasztásának volumene 4,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, magas bázist. A háztartások

hazai fogyasztási kiadásain belül a tartós termékekre (pl. személygépkocsi, bútor, nagyobb elektromos fogyasztási cikkek) fordított kiadások volumene kiemelkedően, 14%-kal nőtt. A közösségi fogyasztás volumene is bővült (1,9%-kal), így a végső fogyasztás összességében 4,2%-kal nagyobb volt a 2018. I. félévinél. A **GDP növekedéséhez az immár két és fél éve dinamikus emelkedő bruttó állóeszköz-felhalmozás is jelentősen hozzájárult**, aminek volumene 2019 I. félévében 19%-kal meghaladta egy évvel korábbit. A felhasználási tétel GDP-hez viszonyított aránya 26% volt, 4,1 százalékponttal nagyobb, mint az előző év azonos időszakában.

3. ábra A GDP volumenváltozásához való hozzájárulás mértéke a termelési és a felhasználási oldalon, 2019. I. negyedév

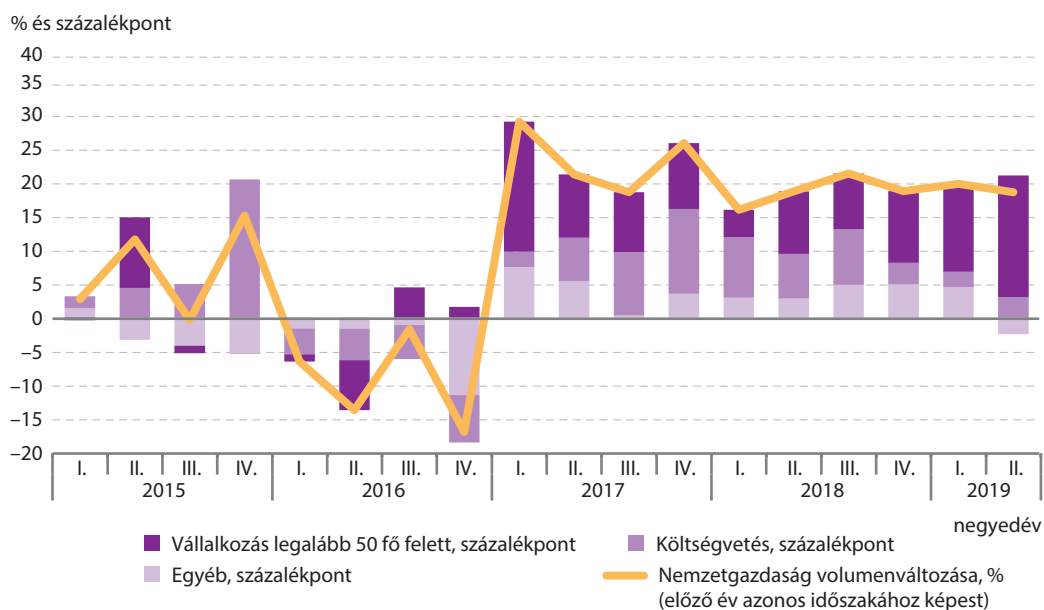
a) Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest.

Tovább élénkültek a beruházások⁵⁾

2019 I. félévében a bruttó állóeszköz-felhalmozás 72%-át tették ki a nemzetgazdasági beruházások, amelyek 2017 óta tartó dinamikus bővülése folytatódott, fontos pillérét képezve a gazdasági teljesítmény növekedésének. **Az I. félévi fejlesztések**

volumene – az I. negyedévi 20, illetve a II. negyedévi 19%-os emelkedés eredményeként – **19%-kal haladta meg az előző év azonos időszakai, magas bázist.** Az uniós forrásokból származó fejlesztések szerepe mérséklődött.

4. ábra A nemzetgazdasági beruházás volumenváltozásához való hozzájárulás

Anyagi-műszaki összetétel szerint az I. félévi beruházási teljesítményérték 55%-át megvalósító **építési beruházások** volumene 22, a teljesítményérték 44%-át kitevő **gép-és berendezésberuházásoké** pedig 17%-kal emelkedett.

A beruházások értékének 58%-át a **legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások** negyedévről negyedévre **gyorsuló ütemben** (27%-kal) **növekvő fejlesztései** adták. A nagyvállalatok fejlesztései kiemelke-

dően bővültek. A beruházási ráfordítások 14%-a **költségvetési** – döntően központi közigazgatási – **szervektől** származott, volumenük – a korábbiakhoz képest lassuló ütemben – ötödével meghaladta a 2018. I. félévit.

2019 I. félévében a nemzetgazdaság szinte minden területén emelkedett a beruházási aktivitás. A meghatározó nemzetgazdasági ágak között a – beruházások 28%-át képviselő – **feldolgozóipar fejlesztései szá-**

⁵⁾ Budapest és a megyék beruházási adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

mottevoen (29%-kal) **nöttek**, a II. negyedévi, 30%-os növekedés az elmúlt öt évben a legnagyobb volt. A feldolgozóipari alágak többsége bővült, elsősorban – a járműipari beszállítóknak köszönhetően – a villamos berendezések gyártásában és a vegyi anyag, termék gyártása területén végrehajtott fejlesztések eredményeként. Számottevő volt a külföldi érdekltségű vállalkozások beruházási tevékenysége is.

Az összes beruházás 16%-át adó, ezzel a második legnagyobb beruházó ingatlanügyletek teljesítménye szintén nagymértékben, 12%-kal nőtt az üzleti ingatlanfejlesztéseknek (pl. irodaház, raktár) köszönhetően. A növekedés mértéke azonban elmaradt az előző év I. félévitől.

A harmadik legnagyobb beruházónak számító szállítás és raktározás nemzetgaz-

dasági ág beruházásainak növekedése folytatódott (19%), bár 2018 I. félévéhez képest csökkenő lendülettel. A bővülés elsősorban a közútfelújításoknak, valamint a folytatódó út-, autópálya- és vasútépítkezéseknek köszönhető, de jelentős beruházási aktivitás jellemezte a városi és a távolsági közlekedésben tevékenykedő vállalatokat is.

Az államhoz kötődő beruházások továbbra is hozzájárultak a nemzetgazdaság egészére jellemző növekedéshez. A közigazgatás volt a negyedik legnagyobb beruházó, teljesítménye 12%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, elsősorban rendvédelmi és honvédelmi beruházások eredményeként, de a tárgyalt időszakban árvízvédelmi beruházások is folytak.

2. tábla **A 10 legnagyobb* beruházó nemzetgazdasági ág beruházási teljesítménye**

Nemzetgazdasági ág	2019. II. negyedév		2019. I. félév	
	folyó áron, milliárd forint	volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %	folyó áron, milliárd forint	volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %
Nemzetgazdaság összesen	2 400,3	18,8	4 087,9	19,3
Ezen belül:				
feldolgozóipar	618,7	29,7	1 137,8	29,3
ingatlanügyletek	381,2	14,6	652,9	11,6
szállítás és raktározás	397,7	19,7	604,9	19,3
közigazgatás	162,7	12,6	253,7	11,6
kereskedelem	123,9	6,0	217,9	5,6
mezőgazdaság	111,9	15,3	196,4	17,1
művészet és szabadidő	99,4	37,0	158,6	39,7
energiaipar	68,0	-11,8	136,4	15,9
építőipar	64,0	27,8	103,7	25,8
adminisztratív szolgáltatás	57,3	-3,7	98,0	-6,0

* A 2019. I. félévi beruházási teljesítmény alapján.

A kereskedelem területén a beruházási teljesítmény növekedése (5,6%) folytatódott, ehhez a legnagyobb mértékben a nagykereskedelmi hálózatok gépjárműbeszerzései járultak hozzá. A mezőgazdaságban az előző év I. félévéhez képest gyorsabb ütemben (17%-kal) nőtt a beruházások volumene. A művészet és szabadidő területén a fejlesztések emelkedését (40%) továbbra is a sporttal és a kultúrával kapcsolatos nagyberuházások okozták. Az építőipar a kedvező ágazati konjunktúra hatására 26%-kal növelte tárgyeszköz-beszerzéseit az I. félévben.

Az alacsony súlyú nemzetgazdasági ágak közül a víz- és hulladékgazdálkodás terü-

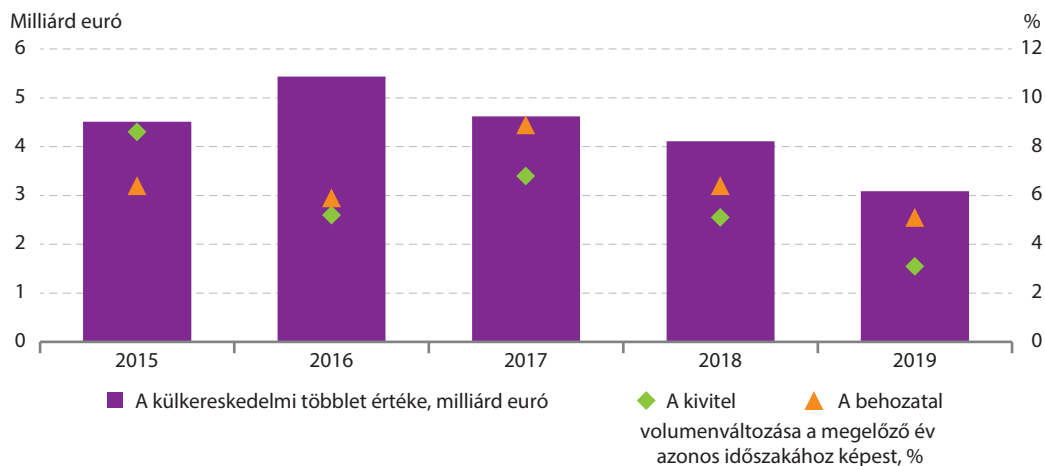
letén emelkedett a beruházások volumene a legnagyobb mértékben (78%-kal) az előző év azonos időszakához képest, köszönhetően a részben uniós forrásból finanszírozott ivóvízjavító, szennyvíztisztító és hulladékkezelő projekteknek. (A beruházások növekvő volumene ellenére a víz- és hulladékgazdálkodásban a 2015. évi, magas bázishoz képest összehasonlító áron 57%-kal kevesebbet fordítottak fejlesztésekre.) A vendéglátáson belül a beruházások kiugró (62%-os) növekedésében a korábbi időszakokhoz hasonlóan a hotelépítések és a szállodafelújítások ismét szerepet játszottak.

1,0 milliárd euróval romlott a termék- külkereskedelmi egyenleg

2019 I. félévében a külkereskedelmi termékforgalomban a kivitel értéke (55,0 milliárd euró) 3,2, a behozatalé (51,9 milliárd euró) 5,5%-kal meghaladta a 2018. január-júniusit. **A külkereskedelmi több-**

let 3,1 milliárd eurót tett ki, 1,0 milliárd euróval kevesebbet az egy évvel korábbinál. A folyó évinél kisebb összegű I. féléves aktívum legutoljára 2010-ben alakult ki.

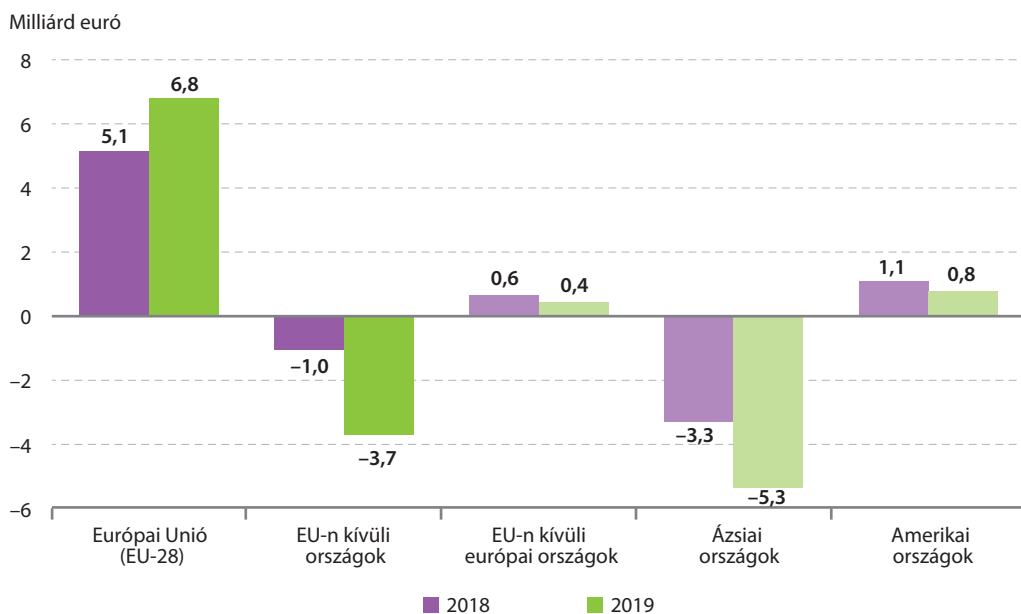
5. ábra A külkereskedelmi termékforgalom többlete és volumenváltozása az I. félévben

A termékforgalom volumene exportban 3,1, importban 5,1%-kal nőtt 2018 I. félévéhez viszonyítva, az I. félévéket nézve 2013 óta a legkisebb mértékben. A negyedéves folyamatokat tekintve az látszódik, hogy **a behozatal volumene immáron 3 éve nagyobb ütemben nő, mint a kivitelé.** A 2019. II. negyedéves – exportban 0,6, importban 3,1%-os – növekedési ütemek 2013 I. negyedéve óta a legalacsonyabbak.

Exportunk 82, importunk 74%-át az Európai Unió tagországaival bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban a kereskedelem euróértéke kivitelben 5,1, behozatalban 1,5%-kal bővült a 2018. I. félévihez képest. **Az uniós tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 6,8 milliárd eurós aktívum keletkezett** az első 6 hónap során, ami az egyenleg 1,6 milliárd eurós javulását jelenti.

6. ábra A külkereskedelmi termékforgalom egyenlege a főbb országcsoportok szerint az I. félévben

Az Európai Unión kívüli országok esetében kivitelünk euróértéke 4,8%-kal mérsékldött, a behozatalé ezzel szemben 19%-kal bővült 2018. január–júniushoz viszonyítva. Az egyenleg ebben a fő relációban számottevően romlott, a 3,7 milliárd eurós deficit 2,7 milliárd euróval több az egy évvel korábinál. **A mérlegromlás**

leginkább az ázsiai országokkal lebonyolított áruforgalom alakulásával magyarázható, aminek egyenlege 2,1 milliárd euróval vált kedvezőtlenbé, túlnyomórészt az import 25%-os bővülése miatt. Ezzel párhuzamosan az ázsiai országokba irányuló exportunk értéke 19%-kal visszaesett.

3. tábla A külkereskedelmi termékforgalom alakulása a főbb országcsoportok szerint,*
 2019. I. félév

(%)

Országcsoport	A kivitel			A behozatal		
	volumen-	érték-	megosz- lása	volumen-	érték-	megosz- lása
	változása 2018 I. félévéhez képest			változása 2018 I. félévéhez képest		
Európai Unió (EU-28)	5,0	5,1	82,0	1,4	1,5	73,8
EU-n kívüli országok	-4,4	-4,8	18,0	17,2	18,9	26,2
Ebből:						
ázsiai országok	..	-18,8	4,2	..	24,6	14,8
európai országok	..	4,2	8,7	..	10,2	8,4
amerikai országok	..	-2,7	3,9	..	20,6	2,7
Összesen	3,1	3,2	100,0	5,1	5,5	100,0

* Az értékváltozásra, valamint a megoszlásra vonatkozó adatok euróadatokból lettek számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő gépek és szállítóeszközök esetében az export volumene 4,1, az importé 4,9%-kal meghaladta a 2018. január-júniusit. A növekedés behozatalban az unión kívüli országokkal, kivitelben a tagországokkal folytatott kereskedelem bővülésének tulajdonítható. **Exportunk legfontosabb termékcsoportját a közúti járművek jelentik**, ezek euróban számított kivitele 9,5%-kal emelkedett. Importunk legnagyobb forgalmú termékköre a villamos gépek, készülékek és műszerek, amelyek behozatala 6,7%-kal bővült a 2018. I. félévihez viszonyítva.

A külkereskedelmünk harmadát jelentő **feldolgozott termékek esetében a kivitel volumene az árufojcsoportok közül egyedülként mérséklődött** (0,4%-kal), beho-

zataluk ugyanakkor 3,8%-kal nőtt a 2018. I. félévihez képest. Az idetartozó csoportok közül a legnagyobb értékű árumozgás a forgalom mindkét irányában a gyógyszer és gyógyszerészeti termékekből valósult meg, amelyek folyó áron, euróban számított exportja 3,7, importja 4,5%-kal emelkedett.

2019 I. félévében az élelmiszerek, italok, dohánytermékek exportvolumene 4,7, importvolumene 4,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. **Az energiahordozók változatlan áron számított behozatala 14%-kal emelkedett**, az árufojcsoportok közül a legnagyobb mértékben. Az idetartozó termékcsoportok közül a természetes és mesterséges gázok euróban számított importja bővült a legszámottevőbben (33%-kal) 2018. január-júniushoz viszonyítva, amit részben a készletek feltöltése okozott.

4. tábla A külkereskedelmi termékforgalom alakulása árufőcsoportok szerint,* 2019. I. félév

(%)

Árufőcsoport	A kivitel			A behozatal		
	volumen-	érték-	megosz- lása	volumen-	érték-	megosz- lása
	változása 2018 I. félévéhez képest			változása 2018 I. félévéhez képest		
Élelmiszerek, italok, dohány	4,7	8,0	6,8	4,3	7,0	5,2
Nyersanyagok	14,0	13,3	2,5	3,1	6,3	2,1
Energiahordozók	12,3	16,9	2,7	13,7	16,9	8,2
Feldolgozott termékek	-0,4	-2,1	31,1	3,8	3,8	36,3
Gépek és szállító- eszközök	4,1	4,6	56,9	4,9	4,8	48,2
Összesen	3,1	3,2	100,0	5,1	5,5	100,0

* Az értékváltozásra, valamint a megoszlásra vonatkozó adatok euróadatokból lettek számítva.

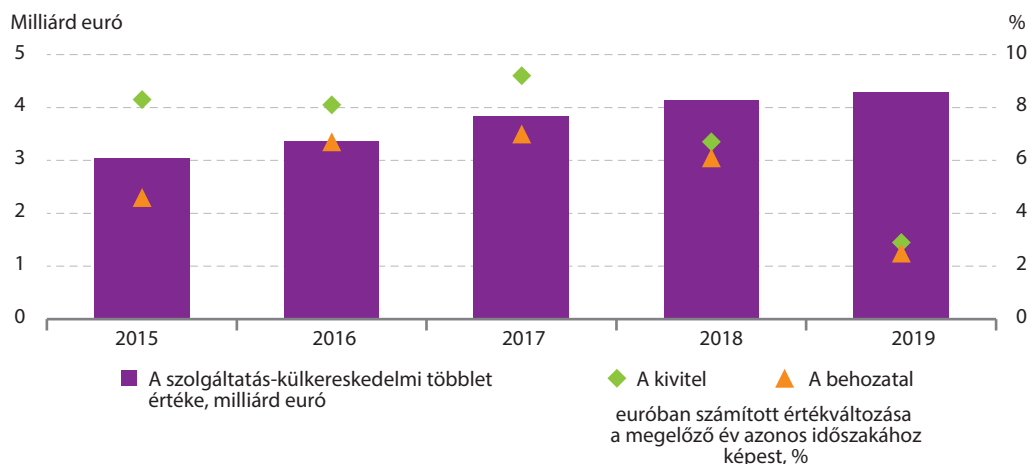
151 millió euróval javult a szolgáltatás- külkereskedelmi egyenleg

2019. I. félévben a – turizmussal együtt számított – szolgáltatás-külkereskedelmi forgalomban az export 12,4 milliárd, az import 8,2 milliárd eurót tett ki. A bevételek összege 2,9, a kiadásoké 2,5%-kal emelkedett 2018 I. félévéhez képest, amelyek az elmúlt 7 év legalacsonyabb növekedési ütemei. **Szolgáltatás-külkereskedelmünk 4,3 milliárd eurós többlete 151 millió eurós javulást jelent** az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A mérlegjavulás mértéke számottevően elmarad a megelő-

ző évek azonos időszakaiban mérttől (300–500 millió euró). A mérleg ezzel együtt 10 éve folyamatosan javul, az idei aktívum 3,5 milliárd euróval több a 2009. I. félévinél.

2019 I. félévében a szolgáltatások külkereskedelmében már 1,2 milliárd euróval nagyobb többlet keletkezett, mint a termékekében, szemben a 3 évvel korábbival, amikor a termékforgalmi többlet még 2,1 milliárd euróval meghaladta a szolgáltatásokét.

7. ábra A szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom többlete és értékváltozása az I. félévben

A mérlegjavulást a szolgáltatáscsoportok közül döntően a turizmus és a szállítás egyenlegjavulása okozta. A kereskedelem euróértéke mindkét csoport mindkét forgalmi irányában nőtt, a bevétel a turisztikai szolgáltatásoknál 10, a szállításiakat illetően

pedig 8,7%-kal több az egy évvel korábbinál. A legnagyobb többletek is e szolgáltatáscsoportok esetében alakultak ki: a turizmusé 1,7, a szállításé 1,6 milliárd eurót tett ki az I. félév során.

5. tábla A szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom alakulása a főbb szolgáltatáscsoportok szerint,* 2019. I. félév

(%)

Szolgáltatáscsoport	A kivitel		A behozatal	
	értékváltozása 2018. I. félévhez képest	megoszlása	értékváltozása 2018. I. félévhez képest	megoszlása
Összesen	2,9	100,0	2,5	100,0
Ebből:				
bérmunka-szolgáltatási díj	-5,9	7,8	1,5	1,4
turizmus	10,1	22,1	5,4	12,6
szállítási szolgáltatások	8,7	27,8	7,7	23,4
üzleti szolgáltatások	-2,4	39,6	1,2	59,3

* Euróadatokból számítva.

Valamennyi főbb országcsoporthal folytatott kereskedelemben aktívum keletkezett 2019 I. félévében. A többlet hat-

tizede, 2,6 milliárd eurónyi aktívum az uniós viszonylatban alakult ki. A mérleg javulása ugyanakkor az amerikai or-

szágokkal folytatott kereskedelemnek tulajdonítható leginkább, aminek egyenlege

280 millió euróval vált kedvezőbbé 2018 I. félévéhez viszonyítva.

6. tábla **A szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom alakulása a főbb országcsoportok szerint,***
2019. I. félév

(%)

Országcsoport	A kivitel		A behozatal	
	értékváltozása 2018. I. félév- hez képest	megoszlása	értékváltozása 2018. I. félév- hez képest	megoszlása
Európai Unió (EU-28)	3,4	71,3	6,3	77,0
EU-n kívüli országok	1,6	28,7	-8,7	23,0
Ebből:				
ázsiai országok	-14,2	7,1	-2,9	5,7
európai országok	1,4	9,9	-11,0	6,7
amerikai országok	18,9	10,5	-8,3	9,9
Összesen	2,9	100,0	2,5	100,0

* Euróadatokból számítva.

A kormányzati szektor bevétele és kiadása lényegében egyensúlyban volt az I. negyedévben

2019 I. negyedévében a kormányzati szektor egyenlege 10 milliárd forintos többletet mutatott, ami a GDP 0,1%-ának felel meg. Az egyenleg 2018 I. negyedévéhez képest **90 milliárd forinttal, GDP-arányosan 0,9 százalékponttal javult.**

A **kormányzati szektor bevétele** (4,6 ezer milliárd forint) **7,4%-kal növekedett** az egy évvel korábbihoz viszonyítva az I. negyedévben. A termelési és importadókból származó bevétel tizedével bő-

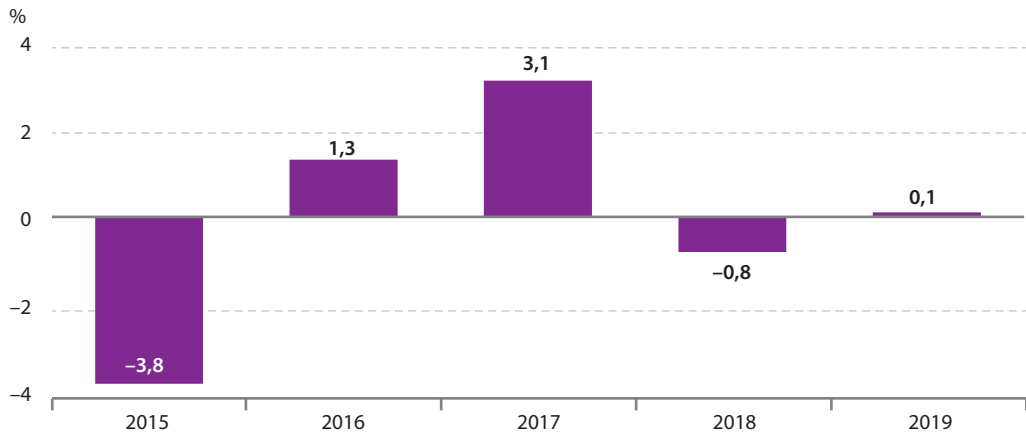
vült, amin belül az áfabevétel 13%-kal lett nagyobb. A társadalombiztosítási hozzájárulások 8,7%-kal nőttek, ami – a korábban említett bevételi csoportokhoz hasonlóan – több mint 100 milliárd forintos értéknövekedéssel járt együtt.

A **kormányzati szektor kiadása** (4,5 ezer milliárd forint) 2019. I. negyedévben **5,2%-kal több volt** az egy évvel korábbinál. A kiadási tételek közül a folyó termelőfelhasználás 17, a bruttó állóeszköz-felhalmozás 33%-kal bővült. A kor-

mányzati szektorban dolgozó munkavállalóknak kifizetett jövedelem ugyanakkor mindössze 0,9%-kal nőtt, és hasonló mér-

tékű volt a legnagyobb részt kitevő pénzügyi társadalmi juttatások növekedése is (1,3%).

8. ábra A kormányzati szektor egyenlege az adott év I. negyedében
(a GDP százalékában)

ÁGAZATI TELJESÍTMÉNYEK

A gabonák vetésterülete nőtt, a szarvasmarha-állomány tovább bővült

2019. június 1-jén az ország földterületének közel 79%-át kitevő, 7,3 millió hektár termőterület 36,5 ezer hektárral kisebb volt az egy évvel korábbinál. A termőterület 73%-a, 5,3 millió hektár mezőgazdasági művelés alatt állt. A **mezőgazdasági terület nagysága egy év alatt kismértékben, 34,3 ezer hektárral csökkent**, alapvetően a szántóterületek termelésből történő kivona

nása miatt. A legnagyobb arányban a saját fogyasztásra szánt termények termelésére szolgáló konyhakertek területe szorult vissza. A művelési ágak közül egyedül a gyümölcsösök kiterjedése nőtt, mintegy 450 hektár új ültetvény telepítésének köszönhetően. A termőterület művelési ágak szerinti összetétele lényegesen nem módosult az egy évvel korábbihoz képest.

7. tábla A termőterület nagysága és megoszlása művelési áganként, 2019. június 1.

Művelési ág	Ezer hektár	Változás 2018. június 1-jéhez képest, %	Megoszlás, %
Szántó	4 317,7	-0,4	59,0
Konyhakert	38,6	-15,0	0,5
Gyümölcsös	94,4	0,5	1,3
Szőlő	68,4	-4,2	0,9
Gyep	790,4	-1,1	10,8
Mezőgazdasági terület	5 309,5	-0,6	72,5
Erdő	1 939,5	0,0	26,5
Nádas	34,9	-1,7	0,5
Halastó	35,2	-3,9	0,5
Termőterület	7 319,1	-0,5	100,0

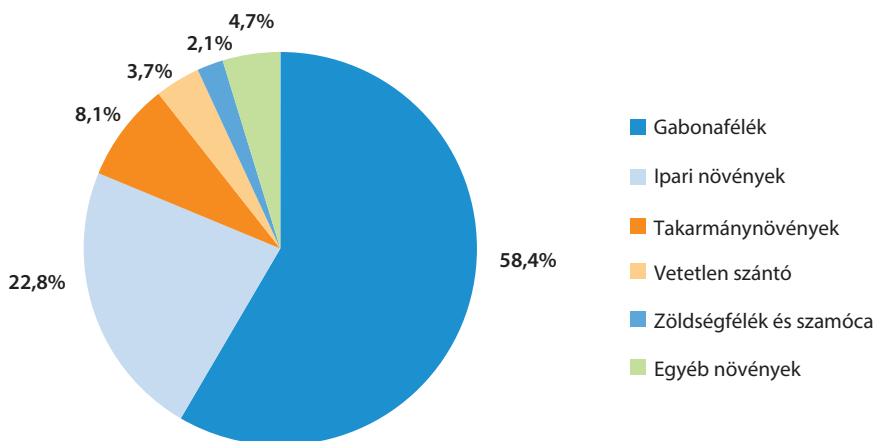
A szántó 58%-án (2,5 millió hektáron) termesztett **gabonák vetésterülete 109 ezer hektárral (4,5%-kal) nőtt** az egy évvel korábbihoz képest. Az őszi búza és a kukorica együtt a szántó 47%-át foglalta el, előbbi vetésterülete (980 ezer hektár) 1,1, utóbbié (1,0 millió hektár) 9,6%-kal nagyobb volt

a 2018. június 1-jeinél. Rozsból, tritikáléból és a tavaszi vetésű kalászosokból (tavaszi árpa, tavaszi búza) az egy évvel korábbinál kevesebbet vetettek. A szántó 23%-án termesztett ipari növények területe (986 ezer hektár) 8,9%-kal csökkent, mivel a napraforgó kiterjedése az előző évinél 8,6, a rep-

céé 11%-kal kisebb lett. (Utóbbi esetében a 2018. évi vetésterület rekordmagasságú volt.) A burgonya, a cukorrépa és a szójabab vetésterülete ugyancsak zsugorodott, amiben utóbbi esetében az ökológiai területek kijelölési szabályainak (zöldítés) szigorítása is szerepet játszhatott. A takarmánynövények kiterjedése a lucerna térnyerése ellenére 3,4%-kal mérséklődött. A lucerna vetés-

területe egy év alatt 7,9%-kal nőtt, többek között a szarvasmarha-állomány gyarapodásával és szintén a zöldítési előírások teljesítésével összefüggésben. Zöldségféléket és szamócát együtt 93 ezer hektáron, az előző évinél 0,8%-kal nagyobb területen termesztettek. A zöldségfélék területének hattizedét csemegekukorica és zöldborsó foglalta el.

9. ábra A szántó vetésszerkezete, 2019. június 1.

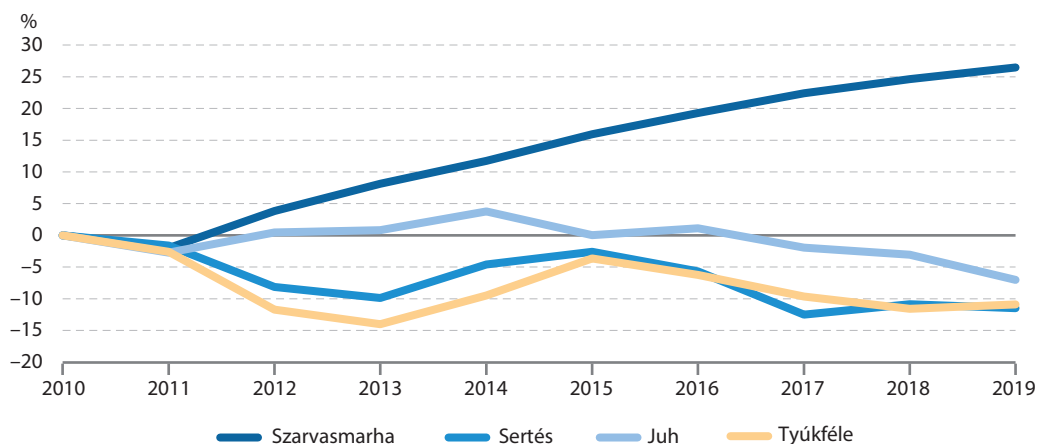

2019. június 1-jén hazánkban a főbb haszonállatfajok közül szarvasmarhából és tyúkból többet, sertésből és juhból kevesebbet tartottak az egy évvel korábbinál.⁶⁾ A szarvasmarha-állomány 2010. december óta tartó növekedése folytatódott. Az állatlétszám a nyár kezdetén 893 ezer volt, 13 ezerrel több az egy évvel korábbinál.

A növekmény nagyjából a szarvasmarhák 45%-át kitevő tehének 8 ezres gyarapodásából adódott. A gazdasági szervezetek szarvasmarha-állománya 0,3%-kal mérséklődött, az egyéni gazdaságoké – elsősorban a húshasznú tehéntartás bővülése nyomán – 4,0%-kal gyarapodott.

⁶⁾ Budapest és a megyék állatállományára vonatkozó adatait a KSH Fókuszban a megyék című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

10. ábra A főbb haszonállatfajok számának változása a nyári állatszámlelések időpontjában 2010. június 1-jéhez képest

Június 1-jén az országban 2,8 millió sertést hizlaltak, 0,7%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. (A létszám 2010 júniusa óta 11%-kal csökkent.) A sertések 81%-át gondozó gazdasági szervezetek állománya 1,2%-kal nőtt, az egyéni gazdaságoké a háztáji tartás visszaszorulása miatt 8,3%-kal zsugorodott 2018. június elejéhez képest. A sertések 6,0%-át kitevő anyakocák száma (169 ezer) 5,3%-kal csökkent. A nyár kezdetén 1,1 millió juhot tartottak, 4,1%-kal

kevesebbet az egy évvel korábbinál. Az állomány 71%-át kitevő anyajuhok száma (796 ezer) 0,4%-kal mérséklődött. A tyúkok száma (35,1 millió) 0,8%-kal nőtt, ugyanakkor az egyedek háromtizedét képviselő tojóké 2,0%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A vízi szárnyasok közül a ludak száma (3,3 millió) 0,9, a kacsáké (4,8 millió) 3,3%-kal kisebb volt az egy évvel korábbinál. A 2,9 milliós pulykaállomány egy év alatt 3,7%-kal gyarapodott.

A járműgyártás élénkülése újabb lendületet adott az iparnak⁷⁾

Magyarországon az **ipari termelés volumene**⁸⁾ 2013 óta évről évre emelkedik. A tendencia 2019 I. félévében folytatódott, a kibocsátás **5,4%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit**. A 2018-ban stagnáló jár-

műgyártás dinamizálódott, újra a növekedés egyik motorjává vált, és – részben ezzel is összefüggésben – az export is nagyobb lendületet vett. Az export volumene 5,8, a belföldi eladásoké 6,4%-kal nagyobb volt

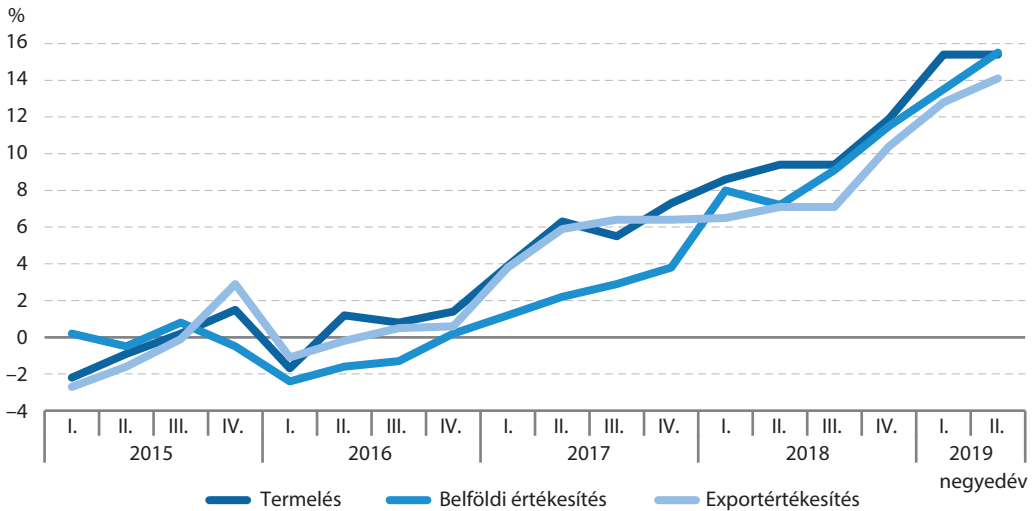
⁷⁾ Budapest és a megyék ipari termelésére és értékesítésére vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

⁸⁾ Az ipar összesen adata a teljes iparra, a részletesebb bontású, iparon belüli adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra vonatkoznak.

az előző év azonos időszakánál. Az ipari értékesítés árbevételének 64%-a a külfociok-ról származott. Az export 36%-át jelentő

járműgyártásban 10, a második legnagyobb súlyú elektronikai iparban 5,1%-kal emelkedett a külföldi eladások volumene.

11. ábra **Az ipari termelés és értékesítés volumenváltozása***
(2015-höz képest)

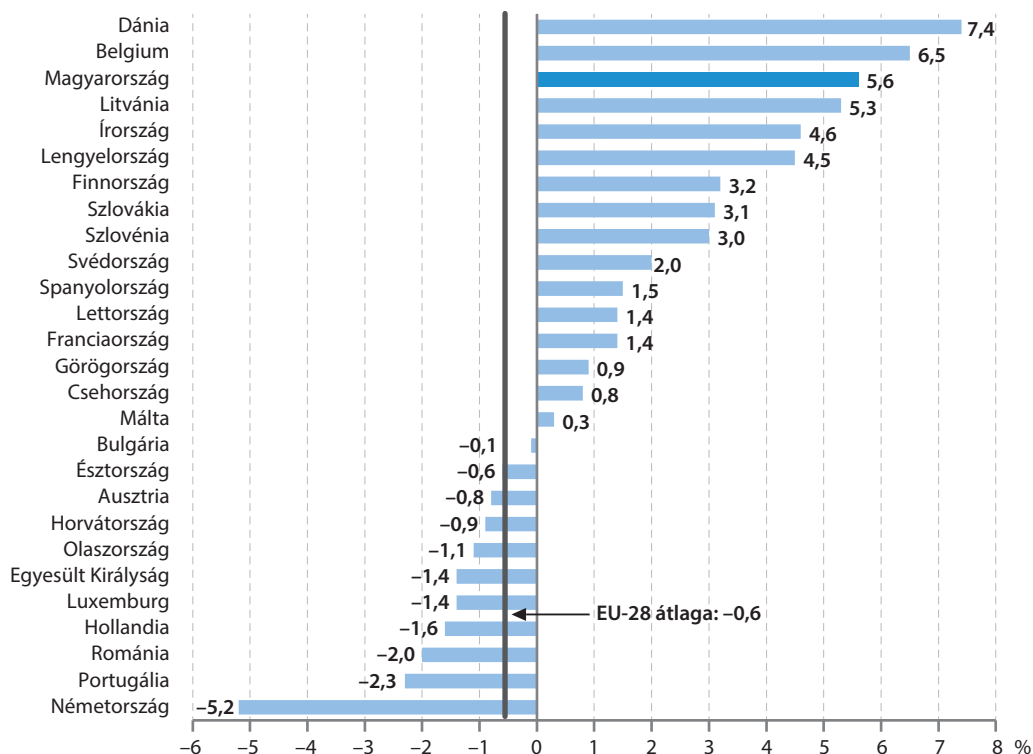
* Szezonálisan és munkanappal kiigazított adatok alapján.

A nemzetközi összehasonlításhoz rendelkezésre álló, naptárhatással kiigazított adatok szerint az ipari termelés volumene 2019 II. negyedévében hazánkban 5,6%-kal emelkedett, miközben **uniós (EU-28) szinten 0,6%-kal csökkent**. A magyarországinál nagyobb mértékben csak Dániában és Belgiumban nőtt az ipar kibocsátása (7,4, illetve 6,5%-kal). A tagállamok többségében a termelés volumene bővült (a visegrádi országok közül Lengyelországban 4,5, Szlovákiában 3,1, Csehországban 0,8%-kal), ugyanakkor a legnagyobb ipari potenciállal bíró Németországban esett vissza a leginkább (5,2%-kal), amit elsősorban az egy éve csökkenő járműgyártás teljesítménye okozott. A legnagyobb nemzetgazdaságok

közül az Egyesült Királyságban és Olaszországban is mérséklődött (1,4, illetve 1,1%-kal) a kibocsátás, amiben szintén jelentős szerepe volt a járműipari recesszióknak.

Magyarországon az ipar nemzetgazdasági ágai közül a meghatározó (95%-os) részese-déssel bíró **feldolgozóipar termelése** a kiigazítás nélküli adatok szerint **2019 I. félévében 5,2, az energiaiparé 3,0%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához képest. A csekély súlyú bányászatban folytatódott a termelés nagymértékű emelkedése, a kibocsátás volumene 43%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, magas bázist. Ezt továbbra is egyes bányászati feltárási tevékenységek és az élénk építőipari keresletet kiszolgáló kőfejtés, homok- és agyagbányászat fokozódása okozták.

12. ábra **Az ipari termelés volumenváltozása* az uniós tagországokban, 2019. II. negyedév**
(az előző év azonos negyedévéhez képest)

* Naptárhatással kiigazított adatok alapján.
Forrás: Eurostat. Ciprus adata nem állt rendelkezésre.

A feldolgozóiparon belül a legnagyobb súlyt a termelési érték 30%-át adó **járműgyártás** képviseli. Kibocsátása a 2018. évi stagnálás után 2019 I. félévében **jelentősen, 9,7%-kal bővült** az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a közútigépjármű-gyártás – háromévi csökkenés után – 13%-kal nőtt, és a másik nagy súlyú területen, a közútijárműalkatrész-gyártásban is folytatódott a – 2010 óta tartó – bővülés. A szinte teljes egészében külpiacra termelő **elektronikai ipar kibocsátása 4,2%-kal meghaladta a 2018. I. félévét**. Ehhez az elektronikus fogyasztási cikk gyártása járult hozzá a legnagyobb mértékben, de a híradástechnikai berendezés

gyártása és a főképp a járműiparba beszállító elektronikai áramköri kártya gyártása is nőtt. Az elektronikai iparhoz hasonló súlyú, de elsősorban belföldre termelő **élelmiszeripar kibocsátása 5,8%-kal** emelkedett, amihez a részterületek többsége hozzájárult, például a legnagyobb súlyú húsipar 3,5, a második legnagyobb arányú italgyártás 13%-kal bővült. A feldolgozóipar közepes súlyú alágai közül a gumi-, műanyag- és építőanyag-iparban 4,8%-kal nőtt a termelés volumene, elsősorban az élénk belföldi keresletnek köszönhetően. A kohászat, fémfeldolgozásban azonban a csökkenő export következtében megtorpant a hosszabb ideje tartó emelkedő tendencia, és

a kibocsátás volumene megegyezett az egy évvel korábbi, magas bázissal. A kisebb súlyú alágak közül az egyéb feldolgozóipar (pl. bútorgyártás, ipari gép, berendezés üzembe

helyezése, javítása), valamint – részben az akkumulátorgyártás felfutása miatt – a villamos berendezés gyártása járult hozzá leginkább az ipar növekedéséhez.

8. tábla **A feldolgozóipari termelés és az értékesítés szerkezete alágak szerint, 2019. I. félév**

(%)

Alág	Részesedés a feldolgozóipari termelésből	A termelés volumenváltozása az előző év azonos időszakához képest	Az export aránya az értékesítésből
Járműgyártás	30,0	9,7	90,6
Elektronikai ipar	11,4	4,2	96,0
Élelmiszeripar	10,1	5,8	39,1
Gumi-, műanyag- és építőanyag-ipar	9,0	4,8	61,8
Kohászat, fémfeldolgozás	8,3	0,0	59,6
Gép, gépi berendezés gyártása	5,7	0,5	81,1
Vegyai anyag, termék gyártása	5,3	-5,8	63,4
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás	4,8	4,2	32,9
Villamos berendezés gyártása	4,8	11,6	86,8
Fa-, papír- és nyomdaipar	3,5	5,9	50,1
Egyéb feldolgozóipar	3,1	15,5	56,2
Gyógyszergyártás	2,9	1,7	85,8
Textil- és bőripar	1,3	-10,3	81,8
Feldolgozóipar	100,0	5,2	73,2

2019 I. félévében **a létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok mind-egyikében bővült az ipari termelés volumene**, a legdinamikusabban (15%-kal) az elsősorban hazai piacra termelő (5–49 fős) kisvállalkozásoké. A közepes méretű (50–249 fős) vállalkozások kibocsátása 0,9, az ipari termelés 73%-át adó, erősen exportorientált (legalább 250 főt foglalkoztató) nagyvállalatoké 5,2%-kal emelkedett.

A megfigyelt feldolgozóipari ágazatok⁹⁾ összes új rendelésének volumene 2019 júniusában 12%-kal kisebb volt, mint az előző év azonos hónapjában. **Június végén az összes rendelésállomány volumene 2,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbit**, amit az exportrendelések emelkedése okozott, a belföldre teljesítendő rendelésállomány ellenben csökkent.

⁹⁾ A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében.

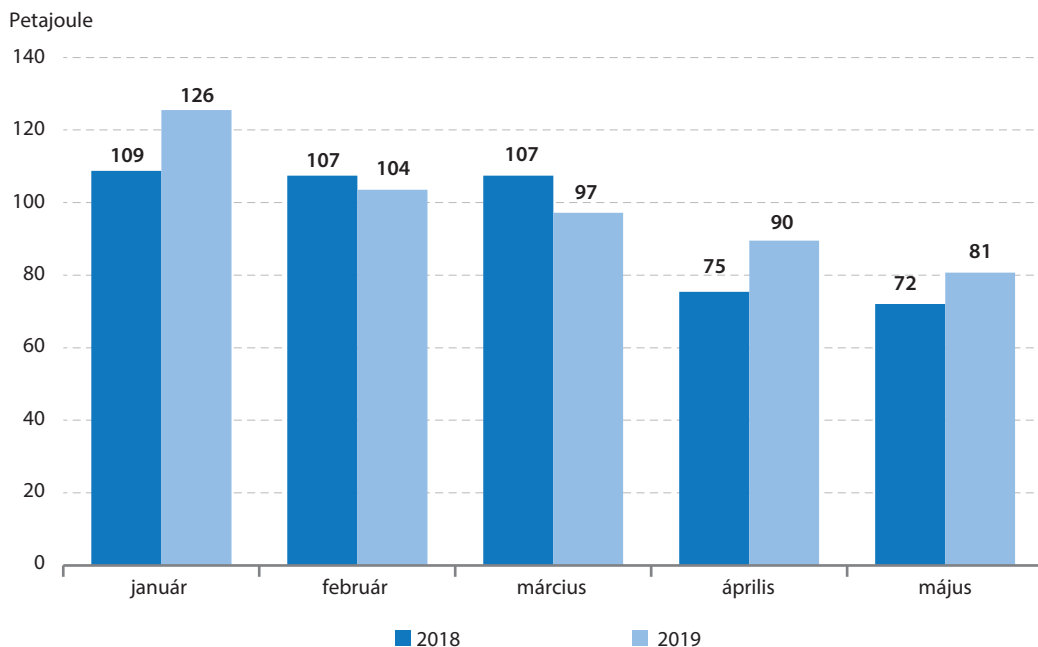
2019 első öt hónapjában nőtt az energiafogyasztás

2019 I. félévében az ipari termelés 4,0%-át adó energiaipari kibocsátás (684 milliárd forint) összehasonlító áron 3,0%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A teljesítmény 72%-át előállító villamosenergia-termelés, -ellátás 3,2, valamint a 15%-ot adó gázellátás 7,4%-os volumennövekedése ellensúlyozta a legkisebb súlyú (13%) gőzellátás, légkondicionálás 3,0%-os csökkenését.

Az ország energiahordozó-felhasználása¹⁰⁾ 2019 első öt hónapjában változatosan

alakult. Februárban és márciusban az egy évvel korábbinál kisebb, a többi hónapban – különösen januárban és áprilisban – nagyobb volt az energiaszükségletünk. Ehhez hozzájárult, hogy az átlagos középhőmérséklet januárban 3,6, áprilisban 3,4, májusban 5,5°C-kal alacsonyabb volt az egy évvel azelőttinél.¹¹⁾ Összességében **2019. január–májusban az energiafogyasztás (497 PJ) 5,4%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit.**

13. ábra Primer energiahordozó-felhasználás

2019 első öt hónapjában az elsődleges energiafelhasználás 36%-át földgáz, 27%-át kőolaj és kőolajszármazék biztosí-

totta, mindkettő túlnyomó részben külföldről származott. A szükséglet 14%-át nukleáris energia, 6,3%-át szén és széntermék,

¹⁰⁾ Forrás: Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal.

¹¹⁾ Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat.

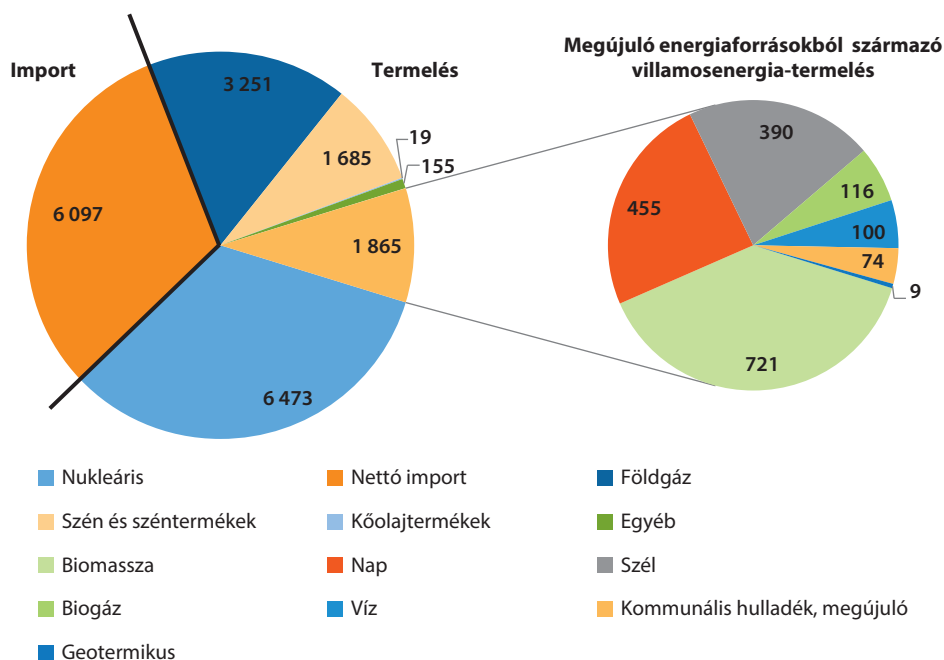
4,4%-át nettó villamosenergia-import fedezte. Szénfelhasználásunk több mint felét hazai kitermelésű lignit és barnakőszén adta. A fogyasztás 12%-át egyéb energiaforrások, például megújuló energiaforrások és hulladék elégették ki. **Az ország energiaigényének majdnem hattizedét nettó import biztosította**, ez az arány az előző év azonos időszakához képest emelkedett.

Energiaértékben kifejezve a hazai termelés 12, az import 20, az export 33%-kal bővült. A behozatal 92%-át kitevő fosszilis energiaforrások közül **a földgáz importja 64%-kal nőtt**, ugyanakkor a kőolaj és kőolajszármazékoké 9,5, a szén és széntermékeké 13%-kal csökkent. A földgázimport

jelentős emelkedése a készletek feltöltését is szolgálta: 2019. május végén a hazai tározókban lévő földgáz mennyisége (108 PJ) fűtőértéken számolva 33%-kal több volt az egy évvel korábbinál.

Magyarország villamosenergia-fogyasztása 2019 első öt hónapjában az előző év azonos időszakánál 0,9%-kal több, 19,5 milliárd kWh volt. A felhasználás 31%-át nettó import biztosította. Áramtermelésünk közel felét a paksi atomerőmű, 24%-át földgáz, 13%-át szén fedezte. A megújuló energiaforrások együttesen 14%-ot biztosítottak, elsődleges forrásuk a biomassza elégetése, valamint a nap és a szél energiájának hasznosítása volt.

14. ábra **Az országos villamosenergia-ellátás adatai, 2019. január–május, millió kWh**

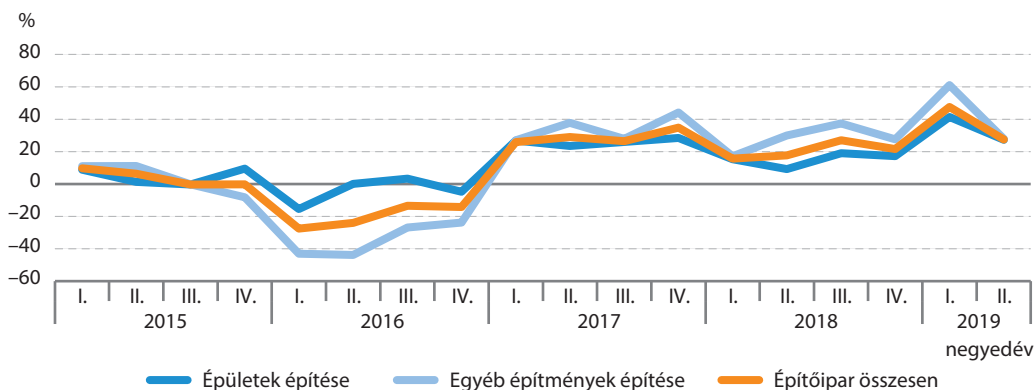

Kiegyenlítettebb az építőipari növekedés szerkezete¹²⁾

Az építőipar 2019. I. félévi **termelése** (1832 milliárd forint) **összehasonlító áron 35%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, magas bázist**. A termelésbővülés 2017 eleje óta töretlen, az utóbbi hónapokban azonban kissé veszített az év eleji lendületéből: a kiemelkedő február–áprilisi periódust májusban 27, illetve júniusban 20%-os emelkedés követte.

A növekedés üteme főként az egyéb építményeknél lett visszafogottabb, féléves szinten az építményfőcsoportok között nem alakultak ki markáns eltérések. Az építőipari teljesítmény 58%-át adó épületek építése harmadával, a fennmaradó részt képviselő egyéb építmények kivitelezése 38%-kal nőtt az előző év I. félévihez képest. A bővüléshez az előbbinél főként ipari-, lakó- és iroda-, valamint májustól raktárépület-építések, az utóbbinál elsősorban út- és vasútépítések járultak hozzá.

15. ábra **Az építőipari termelés volumenváltozása építményfőcsoportok szerint** (az előző év azonos negyedéhez képest)

Az építményfőcsoportokhoz hasonlóan az ágazatok volumenbővülése közötti különbségek is jelentősen csökkentek az I. félév folyamán, az egyéb építmények ágazat – az év elején kiugrónak számító – teljesítménynövekedése számottevően lassult. Az év első felében a termelés volumene a kibocsátás háromtizedét teljesítő épületek építésében 37, a 27%-át adó egyéb építmények építésében 42, a 43%-kal ré-

szesedő speciális szaképítésben 30%-kal emelkedett.

Az építőipari vállalkozások június végéig 1541 milliárd forint értékű, összehasonlító áron **2,9%-kal több új szerződést kötöttek** a 2018. I. félévihez képest. Építményfőcsoportok szerint az épületek építésére irányuló szerződések volumene 28%-kal emelkedett, az egyéb építményeké pedig 17%-kal visszaesett.

¹²⁾ Budapest és a megyék építőipari kibocsátására vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

A korábban megkötött, de még nem teljesített szerződésekkel együtt a 2216 milliárd forint értékű, **június végi szerződésállomány volumene 11%-kal elmaradt** az egy évvel korábbi, magas bázistól. A csökkenés az egyéb építmények kivitelezésére irányuló szerződések volumenének 21%-os vissza-

eséséből következett, amit a kisebb részarányú épületek építésére vonatkozó 32%-os emelkedése mérsékelte. A tárgyidőszak végi rendelésállomány többsége továbbra is egyéb építményekre irányult, az épületek szerződéseinek részaránya azonban egy év alatt 9,4 százalékponttal, 28%-ra emelkedett.

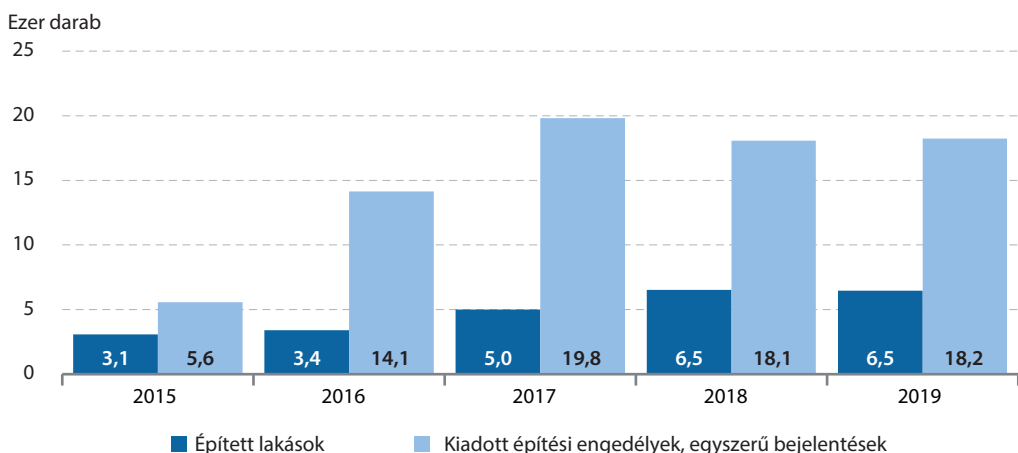
Több lakás épült a megyei jogú városokban¹³⁾

2019. I. félévében 0,7%-kal kevesebb, **6472 új lakás épült** az országban. Az építések a megyei jogú városokban és a községekben nőttek, 10, illetve 4,3%-kal, míg Budapesten 8,6, a kisebb városokban pedig 7,8%-kal csökkentek a 2018. I. félévihez képest. Az építések súlya a vállalkozások felé tolódott, részesedésük 49%-ról 52%-ra emelkedett. Az új lakóépületben használatba vett lakások 51%-a családi házban, 40%-a többszintes, többlakásos épületben, 4,2%-a lakóparkban található. A lakások 53%-a értékesítésre, 45%-a saját

használatra és 2,1%-a bérbeadásra készült. Az átlagos alapterület egy év alatt 2 m²-rel, 99 m²-re csökkent.

Az **építési engedélyek és bejelentések alapján építendő lakások száma 18 227 volt**, 0,9%-kal több a 2018. I. félévinél. Az építési kedv emelkedése a községekben valószínűsíthető, ahol ötödével több lakást terveznek felépíteni, mint 2018 első felében. Az építetők leggyakrabban a községekben (92%) éltek az egyszerű bejelentés lehetőségével, míg Budapesten az arány (7,5%) jóval az átlag (47%) alatti volt.

16. ábra **Épített lakások és kiadott építési engedélyek, egyszerű bejelentések az I. félévben**

¹³⁾ Budapest és a megyék lakásépítésére vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

A 2014 óta élénkülő lakáspiaci forgalom 2018-ban (164 ezer adásvétel) 6,5%-kal nőtt, az előző évinél 4,7%-kal több használt és közel másfélszer több új lakás cserélt gazdát. (Az összforgalom az előző évihez képest 23%-kal, 2,7 ezer milliárd forintra emelkedett.) Az új lakások részesedése az előző évi 4,0%-ról 5,6%-ra emelkedett.

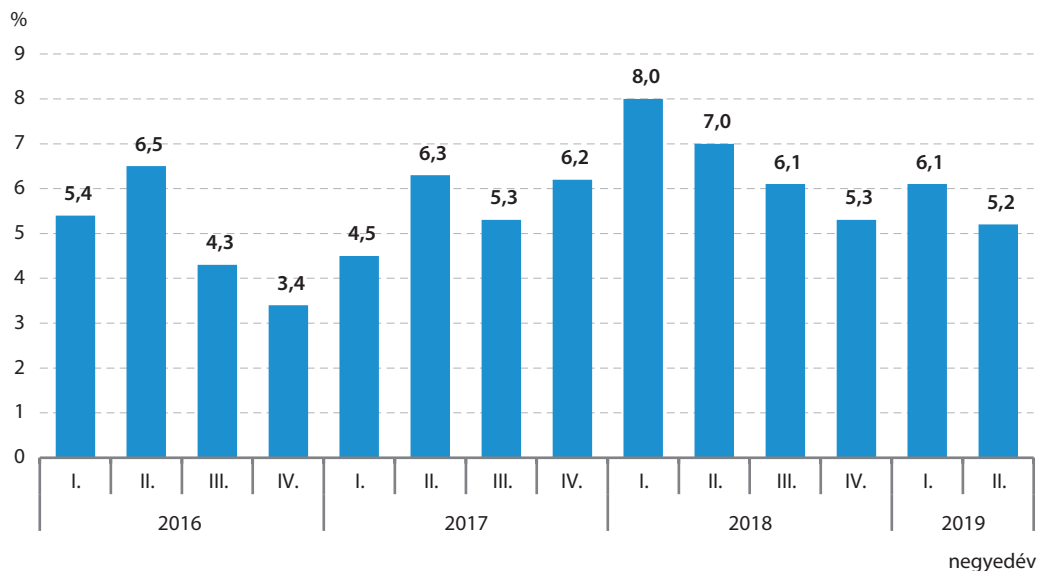
2019 I. negyedévében a hasonló feldolgozottság mellett összesített adatok szerint **az adásvételek száma 7,4%-kal haladta meg a 2018. azonos időszakit.** Az értékesített új lakások száma harmadával lett magasabb, arányuk a forgalomban az egy évvel korábbi 2,7%-kal szemben 3,3%-ot ért el.

Folyamatosan bővül a kiskereskedelmi forgalom volumene¹⁴⁾

A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene 2019. júniusban 4,3, **január-júniusban 5,6%-kal nőtt**, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint 5,4, illetve 5,7%-os volt a bővülés **az előző év azonos**

időszakához képest. Júniusban az előző hónaphoz viszonyítva – a szezonális és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 0,8%-kal emelkedett.

17. ábra A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumenváltozása (az előző év azonos időszakához képest)

¹⁴⁾ Budapest és a megyék kiskereskedelmi forgalomra vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

A bővüléshez leginkább a **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek teljesítménye** járult hozzá. Esetükben a forgalom volumene január-júniusban – a kiigazítatlan adatok szerint – **8,2%-kal nőtt** az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül valamennyi üzletcsoportban bővült a forgalom: a legnagyobb részarányú (23%) bútór-, műszakcikk-üzletek eladásai 5,0, míg a termékek széles körére kiterjedő, az összforgalom 5,4%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemé 30%-kal.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek értékesítésének volumene** 2019. I. félévben **2,8%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit**. Ezen belül a forgalom 76%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 3,4, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké pedig 1,0%-kal emelkedett.

Az **üzemanyagtöltő állomások forgalmának volumene** 2019 első hat hónapjában **7,7%-kal bővült**.

9. tábla **A kiskereskedelmi üzletek forgalmának alakulása, 2019. I. félév**

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer jellegű vegyes	34,9	3,4
Élelmiszer, ital, dohányáru	10,9	1,0
Élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes összesen	45,8	2,8
Iparcikk jellegű vegyes	4,0	12,7
Textil, ruházati és lábbeli	6,0	4,8
Bútor, műszaki cikk	8,4	5,0
Könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	6,4	1,7
Gyógyszer, gyógyászati termék, és illatszer	6,7	5,2
Használt cikk	0,4	0,7
Csomagküldő és internet	5,4	30,0
Nem élelmiszertermék jellegű összesen	37,2	8,2
Gépjárműüzemanyag-forgalom	16,9	7,7
Kiskereskedelem összesen	100,0	5,6

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek eladási volumene** 2019 I. félévében **12%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához képest.

Az Európai Unióban (EU-28) – az Eurostat naptárhatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volume-

ne – a 2019. I. negyedévi 2,9%-os bővülést követően – 2019. II. negyedévben 2,6%-kal növekedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint a bővülés Szlovéniában volt a legnagyobb (7,0%), ugyanakkor Szlovákiában és Görögországban csökkenést tapasztaltunk.

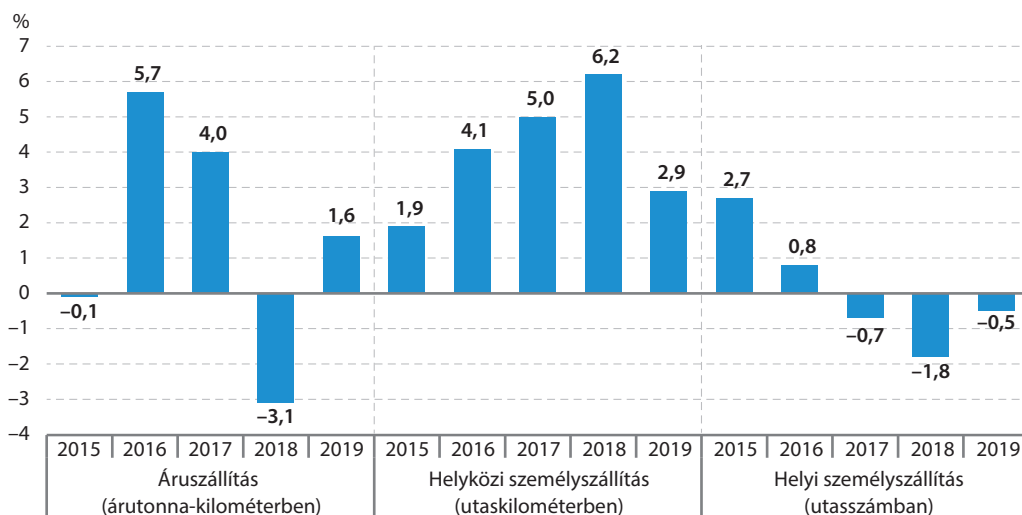
Az áruszállítási és a helyközi személyszállítási teljesítmény is kismértékben nőtt

2019 I. félévében a **nemzetgazdaság áru-tonna-kilométerben kifejezett áruszállítási teljesítménye 1,6%-kal nőtt** az egy évvel korábbihoz képest. A két viszonylat teljesítménye ellentétesen változott: a belföldi 9,2%-kal emelkedett, a nemzetközi 1,3%-kal elmaradt a 2018. január–júniusitól. Utóbbi alakulásában szerepet játszott a közúti áruszállításra vonatkozó uniós szabályozások szigorodása. A szállított tömeg összességében 8,5%-kal több lett, az átlagos szállítási távolság azonban rövidebbé vált. A teljesítmény közel kétharmadát képviselő közúti áruszállítás esetében 2,9%-os csökkenés alakult ki, a csővezetékcs, valamint a belvízi szállítás vonatkozásában ugyanakkor jelentős növekedést figyeltünk meg.

A helyközi személyszállítás utaskilométer-teljesítménye 2019 I. félévében

2,9%-kal több volt az egy évvel korábbinál, **ami 2016 óta a legalacsonyabb I. féléves növekedési ütem.** A bővülést az átlagos utazási távolság hosszabbá válása eredményezte, az utazások száma viszont 0,9%-kal mérséklődött. A teljesítmény belföldön 4,0, nemzetközi viszonylatban 0,5%-kal nőtt. Utóbbi növekedése számottevően lassult a korábbi években tapasztaltakhoz képest, ami mindenképp a légi közlekedéssel áll összefüggésben, aminek a teljesítménye az I. félév során már csak 4,0%-kal bővült. A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma – a járatszám emelkedése mellett – 7,5%-kal nőtt 2019 I. félévében, az utasok száma 7,4 millió volt.¹⁵⁾ Az autóbuzsós közlekedés teljesítménye 5,1%-kal emelkedett, a vasútié 2,1%-kal mérséklődött a 2018. I. félévihez képest.

18. ábra **A szállítási teljesítmények változása adott év I. félévében**
(a megelőző év azonos időszakához képest)

¹⁵⁾ Az adatok a külföldi légitársaságok forgalmát is tartalmazzák.

A helyi személyszállításban 1,1 milliárd utazást regisztráltunk 2019. I. félévben, 0,5%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A mérséklődés két éve folyamatos. A csökkenés meghatározó tényezőjét az autóbuzsos közlekedés jelentette, ahol az utazások száma egy év alatt 2,4%-kal lett kevesebb. A második legfontosabb helyi közlekedési eszközt, a villamost is kevesebbszer vették igénybe (1,7%-kal), míg a metrót, földalattit a 2018. I. félévinél 8,4%-kal többször használták.

2019. I. félévében 154 ezer személygépkocsit helyeztek első alkalommal forga-

lomba az országban, 2,6%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. A növekedés üteme lényegesen alacsonyabb, mint a megelőző évek I. féléveiben, amikor a bővülés rendre 10% feletti volt. Az idei I. félévben 1,2 ezer elektromos meghajtású személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba Magyarországon, 44%-kal többet, mint 2018 azonos időszakában. 2019. június végén a személygépkocsik száma 3,7 millió volt, 4,5%-kal több, mint egy évvel korábban. A személygépkocsik átlagos kora 14,3 évet tett ki az év közepén, háromnegyedük legalább 11 éves volt.

Mérsékeltlen emelkedett a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma¹⁶⁾

2019. I. félévében a kereskedelmi szálláshelyeken (szállodák, panziók, kempingek, üdülőházak, közösségi szálláshelyek) 5,6 millió vendég 13,0 millió vendégéjszakát töltött el. A vendégek száma 1,3, a vendégéjszakáké ennél szerényebb mértékben, 0,4%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

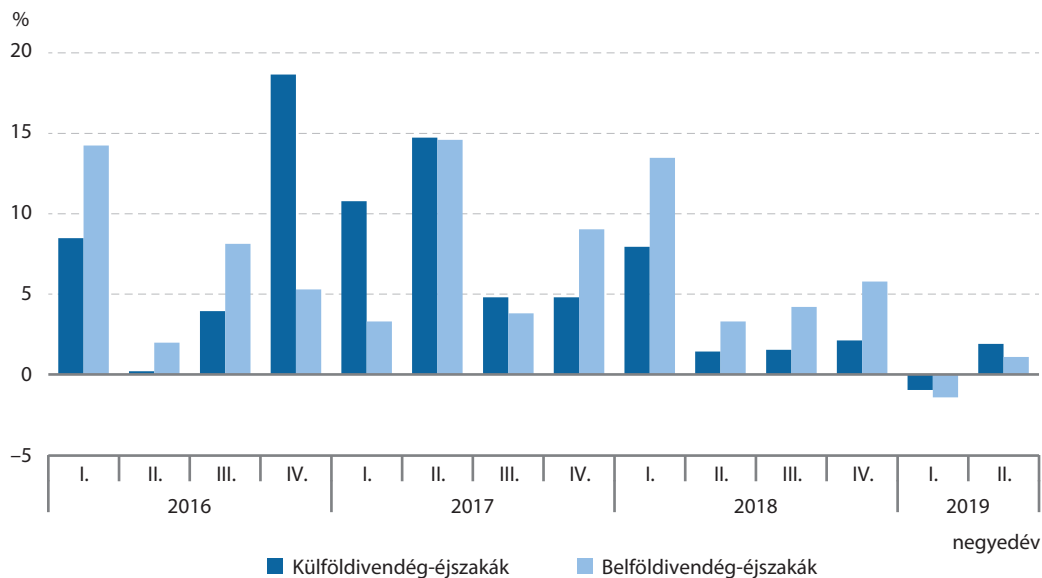
Az év első hat hónapjában 2,7 millió külföldi vendég összesen 6,7 millió vendégéjszakára szállt meg a kereskedelmi szálláshelyeken – előbbi 1,5, utóbbi 0,8%-kal volt több, mint 2018. I. félévében. A vendégéjszakákban mért vendégforgalom alapján a vendégek mintegy nyolctizede Európából érkezett. A legjelentősebb küldő ország továbbra is Németország, amelyet az Egyesült Királyság és Csehország követ. A külföldi vendégéjszakák valamivel több mint negyedét e három országból érkezett vendégek foglalták.

A kereskedelmi szálláshelyeken 2019. január és június között 2,9 millió belföldi vendég 6,3 millió vendégéjszakát töltött el. A csekély mértékben (1,1%-kal) emelkedő vendégszám mellett a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött idő lényegében nem változott.

Az év első hat hónapjában a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma az idegenforgalmi régiók többségében emelkedett, a legnagyobb mértékben Közép-Dunántúlon (8,3%). Ezzel egy időben Dél-Alföldön, Észak-Magyarországon, Balatonon, illetve Nyugat-Dunántúlon csökkenést regisztráltak. A külföldi vendégek vendégéjszakáik 65%-át töltötték a Budapest–Közép-Duna-vidék szálláshelyein, 1,5%-kal többet, mint egy évvel korábban. A belföldről érkezők inkább a Balatont részesítették előnyben (22%), az itt eltöltött vendégéjszakák száma egy év alatt nem változott.

¹⁶⁾ Budapest és a megyék kereskedelmi szálláshelyekre és vendéglátásra vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

19. ábra A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számának változása (az előző év azonos időszakához képest)

A kereskedelmi szálláshelyek 2019. január–júniusi **bruttó bevétele** meghaladta a 237 milliárd forintot, ez **folyó áron 8,9%-kal több az előző év azonos időszakánál**. (A belföldi vendégek az egy évvel korábbihoz képest 21%-kal többet, közel 11 milliárd forintot fizettek ki Széchenyi Pihenőkártyával.) A bevételek közel hattizede a szállásdíjból származott, aminek értéke szintén 8,9%-kal nőtt az előző év I. félévéhez képest. A szálláshelyek vendéglátásból származó forgalma 17%-kal bővült, míg az egyéb szolgáltatásokból 1,4%-kal kevesebb bevétel folyt be, mint egy évvel korábban.

A vendégéjszakában mért forgalom csaknem nyolctizedét kitevő **szállodák szoba-kihasználtsága 57,2%** volt, 0,1 százalékponttal meghaladta az előző év I. félévét.

A szállodai szobák átlagára (21 019 forint) 2019 I. félévében 8,4%-kal magasabb volt az előző év azonos időszakánál, az egy kiadható szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR: 12 022 forint) pedig 8,6%-kal emelkedett.

2019 I. félévében a **vendéglátóhelyek eladási forgalma** – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt – összesen 668 milliárd forintot tett ki, aminek mintegy kilenctizede a kereskedelmi, a fennmaradó rész pedig a munkahelyi vendéglátásból származott. A teljes forgalom volumene **7,2%-kal nőtt**. A kereskedelmi vendéglátóhelyek forgalma 7,7, a munkahelyi vendéglátásé 3,3%-kal emelkedett.

Tovább folytatódott az internetpiac bővülése

A távközlési piacon a **mobiltelefonok 2019. I. negyedév végi előfizetésszáma** – az M2M-kártyákkal¹⁷⁾ együtt – 12,2 millió darab volt. Ezen belül a havidíjas előfizetések száma meghaladta a 8,2 milliót, a feltöltőkártyásoké pedig 4 millió alá csökkent. Utóbbi folyamatot erősítette a feltöltőkártyás előfizetők kötelező adategyeztetését előíró hatósági rendelet. 2019. I. negyedévében a mobiltelefon-előfizetők 4,0%-kal több hívást kezdeményeztek, mint 2018. I. negyedévében, a beszélgetéssel töltött összes percidő 7,8, az MMS-ek száma 10%-kal emelkedett, ugyanakkor az SMS-eké 0,3%-kal csökkent. Ezzel párhuzamosan – a mobil-adatelőfizetések intenzív terjedésével összhangban – a mobilhálózat adatforgalma 47%-kal bővült.

2019. I. negyedév végén 3,2 millió vezetékes fővonal volt hazánkban, 0,6%-kal elmaradt az egy évvel korábitól, a fővonalak 68%-át kitevő **VoIP-hangcsatornák**¹⁸⁾ száma **0,7%-kal csökkent**. Folytatódott a vezetékes telefonok használatának visszaszorulá-

sa is: a felhasználók a 2018. I. negyedévinél 18%-kal kevesebb hívást indítottak vezetékes telefonról, és a beszélgetéssel töltött összes percidő 12%-kal csökkent.

Az internetpiac dinamikus bővülése 2019. I. negyedévében tovább folytatódott, március végén az internet-előfizetések száma (10 millió darab) 4,0%-kal nagyobb volt az egy évvel korábinál. Az évek óta tartó lendületes fejlődés hátterében a szolgáltatóknak a technológiai változásokhoz való gyors alkalmazkodása, az okostelefonok elterjedése és a folyamatos árverseny áll. A korábbi negyedévekkel szemben a **vezetékesinternet-előfizetések száma gyorsabban nőtt** (4,3%), mint a – túlnyomórészt mobilinternet-előfizetéseket magába foglaló – vezetékek nélkülieké (3,8%). 2019. I. negyedévében az internetszolgáltatók 12%-kal több nettó árbevételt (67 milliárd forintot) realizáltak az egy évvel korábbihoz képest, így a bevételek bővülése számottevően meghaladta az előfizetésszám emelkedését.

¹⁷⁾ M2M-kommunikáció (*machine to machine*): emberi beavatkozás nélkül megvalósított eszközök közötti kommunikáció.

¹⁸⁾ Kábeltelevíziós, illetve szélessávon megvalósuló, helyhez kötött telefonszolgáltatás.

ÁRAK

A makrogazdasági folyamatok eredményeként az egyes gazdasági szegmenseket az árak emelkedése jellemezte. A termelői árak növekedése mellett számos más gazdasági

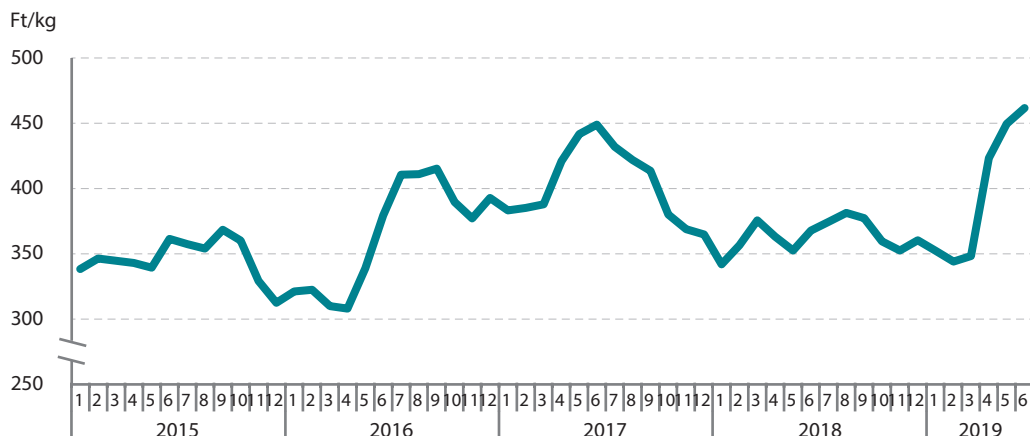
tényező alakulása (például az alapanyagok drágulása, a bérek emelkedése, a forint gyengülése stb.) is hatással lehetett a fogyasztói árak változására.

Jelentősen nőtt a zöldségfélék és a burgonya ára

A 2016 óta emelkedő mezőgazdasági termelői árak 2019. I. félévében 8,9%-kal emelkedtek. Ez elsősorban a növényi termékek drágulásának (12%) a következménye, az élő állatok és állati termékek ára ennél kisebb mértékben, 3,9%-kal nőtt 2018 I. félévéhez képest. Az árindex számításban nagy súlyt képviselő gabonafélék ára 11%-kal, ezen belül a búzáé több mint ötödével lett magasabb, a kukoricáé nem változott. Jelentősen emelkedett a burgonya (90%), a takarmánynövények (37%) és a zöldségfélék (29%) ára is. A zöldségek mindegyike szintén drágult: a legnagyobb mértékben a vöröshagyma, több mint duplájára, a fejes káposzta 63, a zöldbab 44, a sárgarépa 40 és

a paradicsom 17%-kal. A gyümölcsfélék enyhe árcsökkenése (2,1%) mögött nagy szélsőségek vannak: a meggyfélék ára 66%-kal magasabb lett, miközben a szilvái és ringlói 46, az almái pedig 30%-kal visszaesett. A meggy árát az előző évi kimagaslónál jóval kisebb termésmennyiség verte fel. Az élő állatok árának 5,6%-os emelkedését főleg a vágósertés 10%-os árnövekedése befolyásolta. (Részben a hazai és a globális sertéspesztis helyzet miatt a sertés felvásárlási ára 2018 júniusában rekordmagasságú, 462 forint/kilogrammos szintet ért el.) Az állati termékek ára alig (0,6%) nőtt, ezen belül a tej ára 3,8%-kal emelkedett, a tojásé 7,0%-kal csökkent.

20. ábra A vágósertés felvásárlási ára

**2019. I. félévében a mezőgazdasági termelés ráfordítási árai 5,2%-kal magasab-
bak voltak az előző év I. félévinél,** a folyó termelőfelhasználás (5,2%) és a beruházások (5,3%) árszínvonala is hasonló mértékben nőtt. A műtrágyák ára – alacsony bázis mellett – 13, a növényvédőszerké 4,4,

az állatgyógyászati termékeké 4,7, a takarmányoké 6,8%-kal emelkedett. Az épület-beruházások tizedével drágultak.

Az agrárolló (a termelőiár- és a ráfordításiár-index hányadosa) az előző évihez képest ellentétesen változott, értéke 103,5% volt.

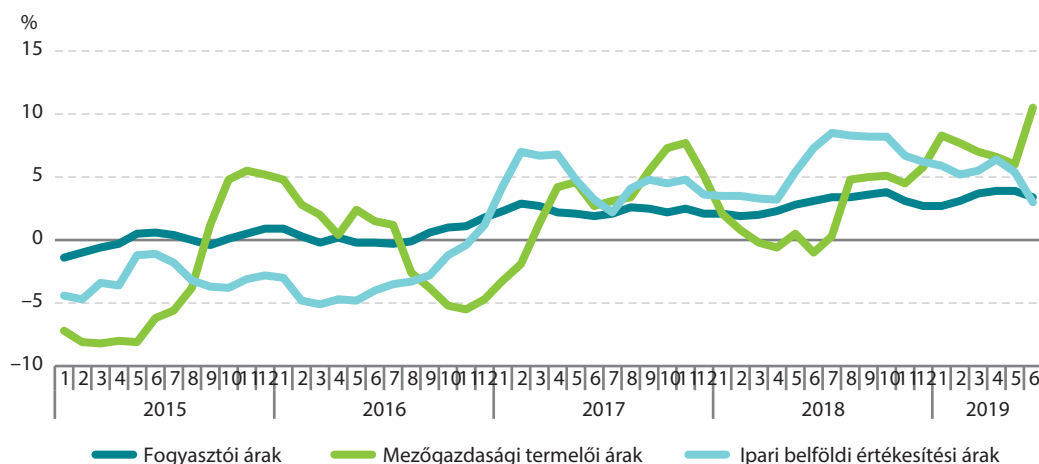
Lassult az ipari termelői áruk emelkedése

Hazánkban az ipari termelői áruk – háromévi mérséklődés után – 2017-től emelkednek. Ez a tendencia 2019 első hat hónapjában lassuló ütem mellett folytatódott, így az I. félévben **az ipari termékek átlagosan 2,7%-kal többre kerültek**, mint az előző év azonos időszakában. Az árváltozásokat befolyásoló tényezők közül a munkabérek emelkedése folytatódott, a kőolaj világpiaci átlagára az egy évvel korábbinál alacsonyabb volt, miközben a forint a főbb devizákkal szemben gyengült a 2018. I. félévi középárfolyamokhoz képest. Az ipari ágak közül

a nagy súlyú feldolgozóiparban az átlagosnál kisebb ütemben, 2,2, az energiaiparban 6,0, a csekély részarányú bányászatban pedig 7,8%-kal nőttek az árak.

A belföldre értékesített ipari termékek 2019 I. félévében átlagosan 5,2%-kal kerültek többre az egy évvel korábbinál. Ezen belül a kétharmadnyi súlyt képviselő feldolgozóipari cikkek 4,2, az energiaipari termékek 7,0%-kal drágultak. A feldolgozóiparon belül szinte minden alágban emelkedtek az árak, a hazai eladásokban legnagyobb súlyú élelmiszeripar területén átlagosan 4,9%-kal.

21. ábra **Áruk változása**
(az előző év azonos hónapjához képest)

A külföldre értékesített ipari cikkek ára a belföldinél jóval kisebb mértékben, átlagosan 1,5%-kal nőtt. A feldolgozóiparban 1,5 az energiaiparban – az egy évvel korábbi jelentős drágulást követően – 2,9%-kal emelkedtek az árak. A feldolgozóipari alágak döntő többségét ebben az értékesítési irányban is drágulás jellemezte. A legnagyobb értékű exportbevételt realizáló járműgyártás termékeit az egy évvel korábbihoz hasonló áron (+0,1%) értékesítették a külpiacokon, míg a második

legnagyobb súlyt képviselő elektronikai ipar cikkei 2,3%-kal kerültek többre.

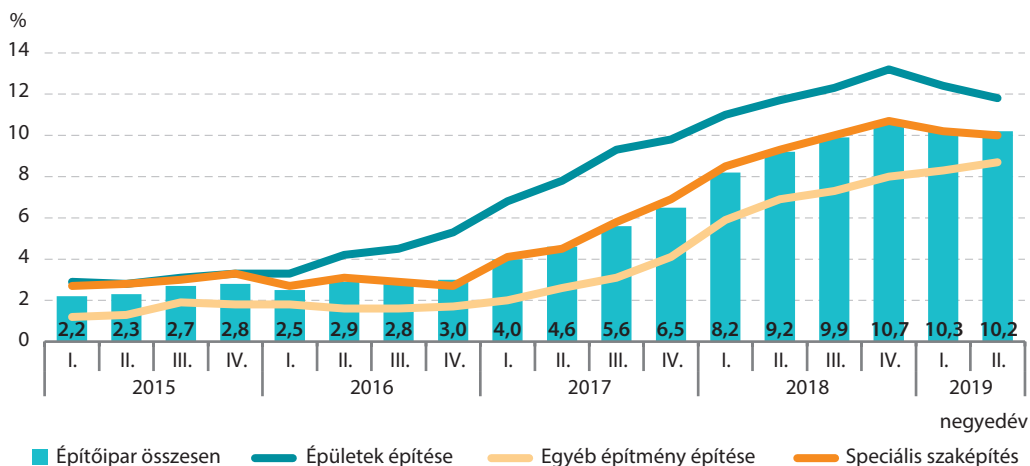
A magyarországi folyamatok illeszkednek az uniós tendenciába. Az elmúlt három negyedévben a legtöbb tagállamban lassult az áremelkedés üteme, illetve Írországbán, Luxemburgban és Dániában 2019 II. negyedévében már csökkentek az ipari termelői árak. Az EU-28 egészére számítva az ipari termékek 2019 I. félévében átlagosan 1,8%-kal többre kerültek az egy évvel korábbinál.

10% felett drágult az építés

Az építőipar termelői árai 10,2%-kal nőttek 2019 I. félévében az egy évvel korábbi, magas bázishoz képest. Az áremelkedés az I. és a II. negyedévben közel azonos mértékű volt.

A drágulás 2017-től a kereslet élénkülésével és a költségek emelkedésével kezdett gyorsulni, és 2018 IV. negyedévtől már 10% feletti volt.

22. ábra Az építőipari árak változása ágazonként (az előző év azonos negyedévéhez képest)

Az ágazatok közül az I. félévben az épületek építésének 12%-os drágulása a legnagyobb mértékű, miközben a speciális szak-

építés árai 10, az egyéb építményeké pedig 8,5%-kal emelkedtek. 2018 végéig mindhárom ágazatban gyorsult az árnövekedés,

ezzel szemben az év első felében az épületek építése és a speciális szaképítés drágulása valamelyest lassult, az egyéb építmények árai azonban továbbra is egyre dinamikusabban emelkedtek.

Az építményalcsoportok közül a nagy- és kiskereskedelmi, valamint a közlekedési és hírközlési épületek építése drágult

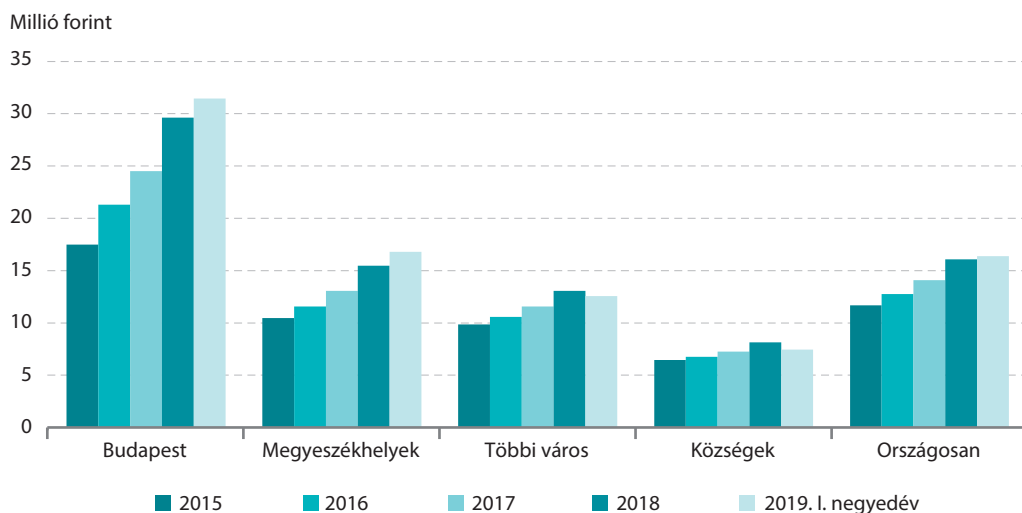
leginkább (egyaránt 11–11%-kal) a 2018. I. félévihez viszonyítva, de **valamennyi főbb épülettípus áremelkedése meghaladta a 10%-ot**. Az egyéb építmények körében kisebb mértékű volt a növekedés, ellenben mind az utak, mind a csővezetékek, távközlő- és elektromos hálózatok és műtárgyaik kivitelezésének drágulása gyorsult.

2019 I. negyedében az új és a használt lakások egyaránt többe kerültek

A lakáspiaci árak emelkedése öt éve tart.¹⁹⁾ A használt lakások 2015-höz mért teljes árváltozása 2018-ban 28%-os volt, mivel azonban az eladott lakások összetétele a korábban becslétnél nagyobb mértékben tolódott az alacsonyabb értékűek felé, a tiszta árváltozás közelített a 45%-hoz. Az új lakások teljes árváltozása 51, a tiszta árváltozása

49% volt. (Az előző évhez viszonyított tiszta árváltozás az új és a használt lakásoknál hasonló mértékű, 13 illetve 14% volt.) **2019 I. negyedében** a revideált összetételhatást figyelembe véve **a 2015-höz mért tiszta árváltozás az új és a használt lakások piacán is közel 60%-ra tehető.**

23. ábra A használt lakások átlagárának alakulása

¹⁹⁾ A 2018. évi adatok lezárásával végrehajtott modellkorrekció a 2015. évi bázisidőszak minőségi összetételét érintette. Hatására a minőségi összetétel index lefelé módosult, azaz nagyobb eltérést mutat az alacsonyabb minőségű lakások irányába.

2018-ban az új lakások átlagára 27,6 millió, a használtaké 16 millió forint volt, előbbiek ára 5 millióval, utóbbiaké 2 millióval lett magasabb az előző évhez viszonyítva. Településtípus szerint az átlagárak jelentősen különböznek: a községekben eladott új lakások átlagára a Budapesten eladotta-

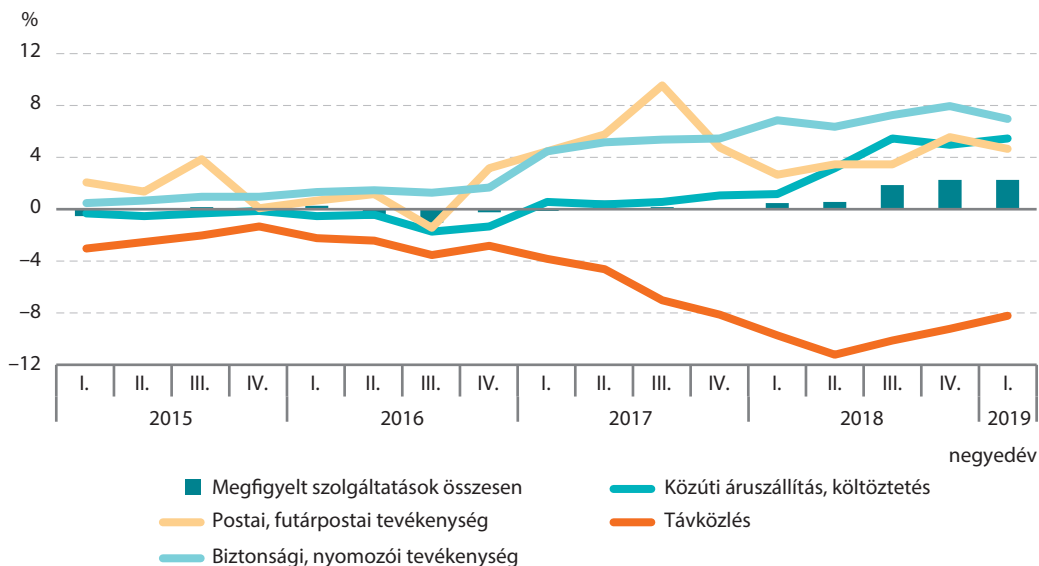
kénak 74, a használtaké a budapestieknek csak 27%-a volt. **2019 I. negyedévében a használt lakások átlagos négyzetméter-ai a fővárosban és a megyeszékhelyeken jelentősen tovább emelkedtek**, az előző év azonos időszakához képest 15, illetve 16%-kal.

Folytatódott a szolgáltatások mérsékelt áremelkedése

Az ártermelői ágazatokhoz képest a megfigyelt szolgáltatási területeken összességében visszafogottabb a drágulás. **A szolgáltatási kibocsátási árak²⁰⁾ két éve gyakorlatilag**

folyamatosan emelkednek, 2019 I. negyedévében **átlagosan 2,3%-kal voltak magasabbak** az előző év azonos időszakánál.

24. ábra **A szolgáltatási kibocsátási árak változása néhány szolgáltatási területen** (az előző év azonos negyedéhez képest)

A megfigyelt szolgáltatások többsége drágult az I. negyedévben, legnagyobb

mértékben a biztonsági, nyomozói tevékenység és a raktározás, tárolás díjai (7,0,

²⁰⁾ A megfigyelt szolgáltatási területeken a teljes ügyfélkörnek nyújtott szolgáltatások esetében.

illetve 5,8%-kal). **A közúti áruszállítás 5,5%-kal került többre**, ezzel párhuzamosan az egyik legnagyobb költségtételt jelentő gázolaj literenkénti havi átlagára 4,9%-kal nőtt. A reklám és piackutatás árai 2,4%-kal csökkentek, **a távközlési szolgáltatásokért** pedig – elsősorban a mobilinternet- és roamingdíjak uniós szintű mérséklése miatt – **8,2%-kal kevesebbet kellett fizetni**. Számos szolgáltatási terület áralakulását a minimálbér 2019. eleji, újbóli emelése, a világpiacon tendenciák hatására növekvő üzemanyagárak, valamint a forint főbb devizákkal szembeni leértékelődése befolyásolta.

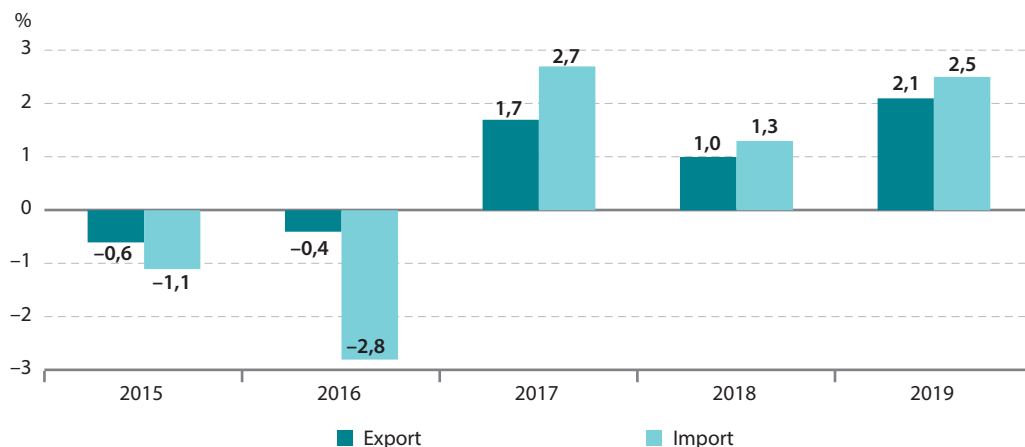
Az egyes szolgáltatási területek súlyarányait is figyelembe véve a szállítás, raktározás 2,0, a tudományos és műszaki tevékenységek, illetve az adminisztratív szolgáltatások 0,5–0,5 százalékponttal járultak hozzá a szolgáltatási kibocsátási árak 2019. I. negyedévi, 2,3%-os átlagos emelkedéséhez. Ezzel szemben az információs, kommunikációs szolgáltatások mérsékeltek (0,7 százalékponttal) az ár-növekedést. **A legnagyobb mértékben (egyaránt 1,1 százalékponttal) a közúti áruszállítás drágulása és a távközlési díjak csökkenése befolyásolta az árak alakulását.**

Drágult a termék-külkereskedelem, romlott a cserearány

2019 I. félévében a külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala a termékexportban 2,1, a termékimportban 2,5%-kal nőtt az előző év azonos időszaka-

kához képest. **A cserearány** – a megelőző 2 évhez hasonlóan – **kedvezőtlenül változott**, a romlás mértéke 2019 január–júniusában 0,4%-os volt.

25. ábra **A külkereskedelmi termékforgalom forintárszínvonalának változása az I. félévben** (a megelőző év azonos időszakához képest)

Az árufőcsoportok közül az átlagosnál nagyobb mértékben drágultak az energiahordozók, amelyek forintban számított árszínvonala a behozatalban 5,0%-kal emelkedett. A növekedés az I. negyedéves folyamatokkal magyarázható, akkor 12%-kal nőtt az árszint, ezzel szemben a II. negyedévben 1,6%-kal mérséklődött. A gépek és szállítóeszközök I. félévi árszínvonala a behozatalban 2,0, a kivitelben 2,6%-kal meghaladta a 2018. január–júniusit.

Az országcsoportok közül az EU-n kívüli országokból érkező behozatal forintárszintje az átlagost meghaladó mértékben, 3,7%-kal nőtt. Az országcsoport-

ra 1,7%-os cserearányromlás alakult ki. Az európai uniós országok viszonylatában a kivitel és a behozatal forintárszintje egyaránt 2,1%-kal emelkedett, így esetükben nem változott a cserearány a 2018. I. félévihez viszonyítva.

A külkereskedelmi folyamatok alakulását a forint árfolyamváltozása is befolyásolta. A hazai fizetőeszköz átlagárfolyama 2019 I. félévében az amerikai dollárral és az euróval szemben gyengült (9,3, illetve 2,1%-kal) az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A leértékelődés az importfelhasználáson keresztül éreztette hatását a termelői és a fogyasztói árak alakulásában is.²¹⁾

10. tábla Árfolyamok, 2019. I. félév

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	félév elején	minimum értéke	maximum értéke	félév végi		értéke	változása az egy évvel korábbihoz képest, %
				értéke	változása az egy évvel korábbihoz képest, %		
Forint/amerikai dollár	281,73	275,03	293,52	284,08	0,7	283,74	9,3
Forint/euró	322,16	312,82	327,26	323,54	-1,5	320,57	2,1

Forrás: Magyar Nemzeti Bank.

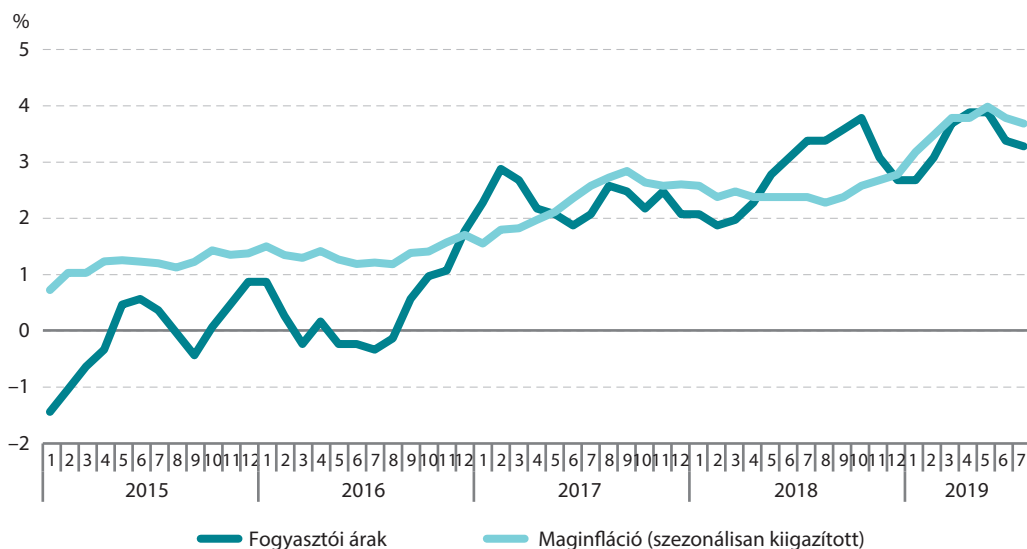
Az év első hét hónapjában változatosan alakult az infláció

2019. február és április között gyorsult, májusban az áprilissal azonos volt, júniustól mérséklődött a fogyasztói árak növekedési üteme. Az árszínvonal januárban 2,7,

júliusban 3,3%-kal múlta felül az egy évvel korábbit. A maginfláció áprilisban alacsonyabb, a többi hónapban magasabb volt az általános árszínvonalnál.

²¹⁾ Forrás: Magyar Nemzeti Bank.

26. ábra A fogyasztói árak és a maginfláció változása
(az előző év azonos hónapjához képest)

2019. január–júliusban összességében 3,4%-kal nőttek az árak 2018 azonos időszakához képest. A legnagyobb mértékben (7,8%-kal) a szeszes italok, dohányárak árai emelkedtek. A szeszes italok 4,7, a dohányárak 11,0%-kal drágultak, előbbieket elsősorban a népegészségügyi termékadó 2019. január 1-jén, utóbbiak a jövedéki adó több lépcsőben, legutóbb 2019. július 1-jén végrehajtott emelése miatt. Az élelmiszerek árai szintén átlag feletti mértékben nőttek (5,4%-kal), ám az árváltozás termékenként jelentősen különbözött. A termelői árak változásának hatására a burgonyáért 64, a friss zöldségért 34%-kal többet, a friss hazai és déligyümölcsért 3,2%-kal kevesebbet kellett fizetni, mint 2018 azonos időszakában. A főbb élelmiszerek közül a kenyér 7,3%-kal drágult részben az alapanyagárak és a gyártási költségek emelkedése miatt. A sertésárak – a sertés felvásárlási árának jelentős emelkedése mellett – 4,9, a párizsi felvágott, kolbász 4,4, a tejtermékek (sajt

nélkül) 4,2, a baromfi 1,9%-kal nőtt. A cukor ára az uniós termelési kvóták eltörlése következtében 2,9%-kal mérséklődött. A tej 6,8%-kal olcsóbb lett, miután az UHT (ultrapasztörözött) és az ESL (hosszabban eltartható) tej áfakulcsát 2019. január 1-jén leszállították 18%-ról 5%-ra. A tojás árának 10%-os visszaesését alapvetően a termelői árának csökkenése okozta.

A szolgáltatások díjai átlagosan 2,9%-kal emelkedtek, ezen belül a lakbér 8,6, a belvárosi üdülés 6,5, a járműjavítás, -karbantartás 5,4, az egészségügyi szolgáltatás 5,3, az oktatási szolgáltatás 3,4, a társasházi közös költség 1,8%-kal. A vízdíj, a csatornadíj, a személyszállítás és a munkahelyre, iskolába történő utazás tarifái nem változtak. A telefon-, internethasználatért az egy évvel korábbinál 0,3%-kal kevesebbet kellett fizetni. A férfiruházat ára 1,6, a női 1,4%-kal nőtt, a gyermekruházaté kismértékben (0,1%-kal) csökkent. A háztartási energiahordozók közül az elektromos

energia, a vezetékes gáz és a távfűtés ára változatlan maradt. A palackos gáz 12,8, a tűzifa 8,0%-kal drágult. A tartós fogyasztási cikkek közül a tartós háztartási cikkek (bútorok, háztartási gépek, fűtő- és főzőberendezések) ára 2,9, a járművéké 1,0%-kal

nőtt, a tartós kulturális cikkeké (számítógép, telefon, televízió) 5,5%-kal csökkent. A fogyasztásban nagyobb súlyt képviselő járműüzemanyagok 1,2, a gyógyszerek, gyógyárúk 1,5%-kal drágultak.

27. ábra A fogyasztói árak változása kiadási főcsoportonként, 2019. január–július (az előző év azonos időszakához képest)

2019. január–júliusban az **alacsony jövedelmű háztartások körében az átlagosnál nagyobb mértékű drágulás (3,9%) történt.**²²⁾ Ebben a jövedelmi csoportban a szeszes italok, dohányárúk és a háztartási energia ára nőtt jelentősebben, ezek a tételek a teljes lakossághoz viszonyítva nagyobb súlyt képviselnek fogyasztási kiadásai között. Az aktív, a legalább 3 gyermekes, a nyugdíjas, valamint a közepes jövedelmű háztartá-

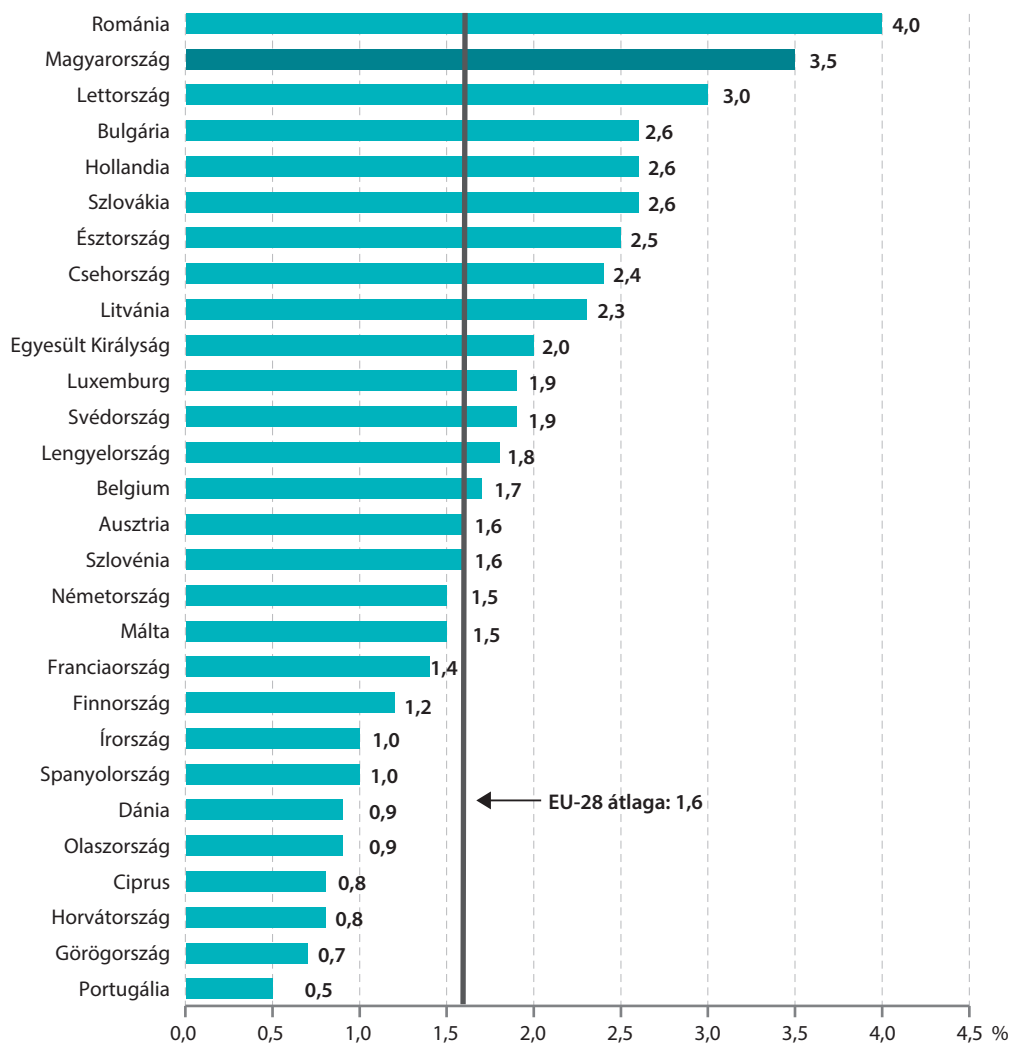
sok esetében az infláció mértéke megegyezett az átlagossal. Az árnövekedés a magas jövedelműek körében volt a legalacsonyabb (3,3%).

A harmonizált fogyasztóiár-index (HICP) alapján 2019. január–júliusban az **Európai Unióban átlagosan 1,6% volt az infláció.** Valamennyi tagállamban emelkedtek az árak az egy évvel korábbihoz képest. A magyarországinál (3,5%) csak Románia-

²²⁾ Az egyes jövedelmi csoportok meghatározása a háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvételtől (HKÉF) az egy főre jutó éves kiadás alapján történik. Alacsony jövedelműek az 1. (legalacsonyabb), magas jövedelműek a 10. (legmagasabb), közepes jövedelműek az 5. és a 6. jövedelmi tizedbe (decilisbe) tartozó háztartások.

ban volt nagyobb (4,0%) a drágulás üteme. A visegrádi országok közül Lengyelországban 1,8, Csehországban 2,4, Szlovákiában 2,6%-os áremelkedést mértek.

28. ábra A harmonizált fogyasztói árak változása az uniós tagországokban, 2019. január–július (az előző év azonos időszakához képest)

Forrás: Eurostat.

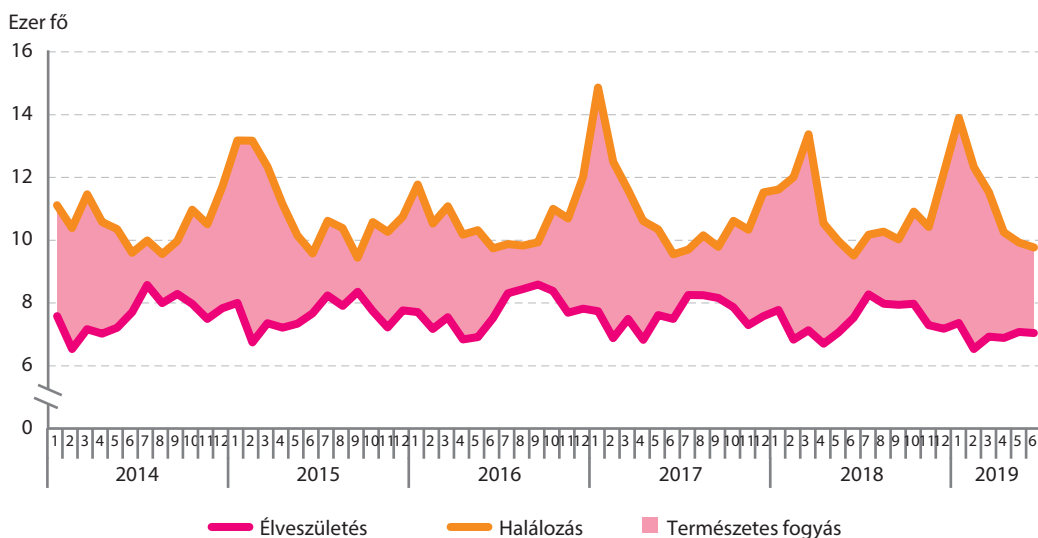
DEMOGRÁFIAI ÉS TÁRSADALMI FOLYAMATOK

Nagyobb lett a természetes fogyás²³⁾

2019. júniusban 7057 gyermek született, 478 újszülöttemel (6,3%-kal) kevesebb, mint 2018 júniusában. A hónap folyamán 9776 fő hunyt el, számuk 258-cal (2,7%-kal) meghaladta az előző év azonos havát. Az élveszületések és a halálozások egyenlegéből

adódó természetes fogyás a 2018. júniusi 1983-mal szemben 2719 fő volt, ami jelentős, 37%-os növekedést jelent. A házasságkötések száma nagymértékben emelkedett: 7676 pár kötött házasságot, 15%-kal, 1013-mal több a 2018. júniusinál.

29. ábra Az élveszületések és a halálozások alakulása

2019 I. félévében 41 902 élveszületés történt, ez 1201-gyel, **2,8%-kal** elmaradt a 2018. azonos időszakától. Január–márciusban átlagosan 4,2%-kal **kevesebb**, ezt követően április–májusban 1,4%-kal több, júniusban ismét 6,3%-kal kevesebb **újszülött jött világra** az előző év azonos időszakaihoz képest. A teljes termékenységi arányszám egy nőre számított becslést értéke 1,41 volt, szemben az előző év azonos időszakára számított 1,43-dal.

2019 első hat hónapjában 67 741-en haltak meg, 691 fővel (1,0%-kal) többen, mint 2018. azonos időszakában. A többit a januári kiemelkedően magas halálozásból adódott, amikor közel 20%-kal többen hunytak el, mint egy évvel korábban, és amelynek háttérében részben a tavalyinál korábban tetőző influenzajárvány állhatott. Ezt követően 2019. februárban még 2,7%-kal több, márciusban viszont 14, április–májusban átlagosan 1,6%-kal kevesebb halálozás tör-

²³⁾ Budapest és a megyék népmozgalmi adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

tént, mint 2018 azonos időszakában. Júniusban ismét emelkedett (2,7%-kal) a halálozások száma.

Az élveszületések számának csökkenése, valamint a halálozások számának emelkedése következtében a **természetes fogyás** a 2018. I. félévinél **7,9%-kal több**, 25 839 fő volt.

Jelentősen emelkedett a házasságkötések száma: 24 020 pár kötött házasságot, 7,9%-kal, 1758-cal több az előző év első félévinél. Egyedül januárban kötöttek (3,9%-kal) az egy évvel korábbinál kevesebb házasságot, ezt követően február–márciusban kismértékben, április–májusban átlagosan 8,2%-kal, júniusban már 15%-kal többen léptek frigyre, mint 2018 azonos időszakában.

Ezer lakosra 8,6 élveszületés és 14,0 halálozás jutott. Előbbi 0,2 ezrelékponttal alacsonyabb, utóbbi ugyanennyivel magasabb volt az előző év azonos időszakánál, ennek hatására a természetes fogyás 0,4 ezrelékponttal, 5,3 ezrelékre emelkedett. A házasságkötési arányszám 5,0 ezrelékes értéke 0,4 ezrelékponttal volt magasabb az egy évvel korábbinál.

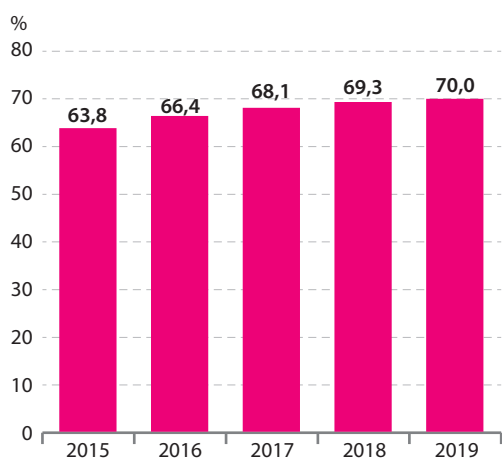
2019 I. félévében ezer élveszületésre 3,9 csecsemőhalálozás jutott, 0,6 ezrelékponttal meghaladta a 2018. I. félévi értéket.

Bővülő foglalkoztatás mellett csökkent a munkanélküliség²⁴⁾

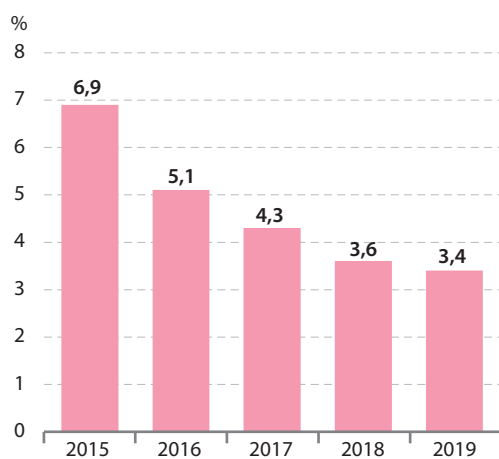
2019 II. negyedévében folytatódtak a korábbi negyedévek jellemző munkaerőpiaci folyamatok: többen dolgoztak és kevesebben voltak munka nélkül az egy

évvel korábbihoz viszonyítva, miközben a gazdaságilag aktívak száma és aránya enyhén bővült, az inaktívaké pedig mérséklődött.

30. ábra A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya a II. negyedévében

31. ábra A 15–64 évesek munkanélküliségi rátája a II. negyedévében

²⁴⁾ Budapest és a megyék munkaerőpiacára vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

A 15–74 éves foglalkoztatottak száma átlagosan 4 millió 511 ezer főt tett ki, 36 ezer fővel többet a 2018. II. negyedévinél. A növekedés forrását a hazai elsődleges munkaerőpiacon foglalkoztatottak létszámának 85 ezer, valamint a külföldön dolgozók számának 10 ezer fős bővülése jelentette, viszont a közfoglalkoztatottak létszáma egy év alatt 58 ezer fővel kevesebb lett.

A foglalkoztatottak közül a 15–64 évesek korcsoportjába 4 millió 434 ezren tartoztak, ez 16 ezer fős (0,4%-os) növekedést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. E korcsoportban a foglalkoztatási arány

ugyannezen időszak alatt 0,7 százalékponttal, 70,0%-ra nőtt.

Mind a nők, mind a férfiak körében foglalkoztatási arány-javulás történt, ugyanakkor a férfiakat változatlanul magasabb foglalkoztatási szint jellemezte, mint a nőket (77,1 és 63,0%). A munkaerőpiacon kis létszámban megjelenő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatottsága némileg csökkent, foglalkoztatási arányuk 28,2% volt. A legjobb munkavállalási korú 25–54 évesek foglalkoztatási aránya 84,6%-ot tett ki, míg az idősebb, 55–64 éveseké jelentősebben, 56,1%-ra bővült.

11. tábla A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és munkanélküliségi rátája főbb jellemzők szerint a II. negyedévben

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2018	2019	2018	2019
Nemek szerint				
Férfiak	76,2	77,1	3,5	3,5
Nők	62,5	63,0	3,7	3,3
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	28,7	28,2	9,5	10,8
25–54 éves	84,5	84,6	3,3	2,9
55–64 éves	53,5	56,1	2,3	2,7
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapfokú	39,3	39,6	10,6	9,6
Középfokú, érettségi nélkül	78,1	78,6	3,4	3,7
Középfokú, érettségivel	71,0	71,7	3,0	2,5
Felsőfokú	85,1	85,8	1,2	1,3
Összesen	69,3	70,0	3,6	3,4

2019 II. negyedévében az egy évvel korábbihoz képest a nemzetgazdaság szektorai közül a mezőgazdaságban és a szolgáltatásban nőtt a létszám (3,5 és 0,6%-kal), az építőiparban lényegében változatlan maradt (-0,1%), az ipar pedig enyhén létszámvesztő volt (-0,7%). A nemzetgazda-

sági ágak közül a legjelentősebb létszám-növekedést az információ, kommunikáció és a szállítás, raktározás területén mérték, miközben az adminisztratív szolgáltatás, a pénzügyi szolgáltatás és a közigazgatás számottevőbb létszámvesztést könyvelhetett el.

32. ábra A foglalkoztatottak száma és változása nemzetgazdasági szektorok szerint, 2019. II. negyedév
(az előző év azonos időszakához képest)

2019 II. negyedévében a 15–64 éves munkanélküliek száma egy év alatt 10 ezer fővel (6,1%-kal), átlagosan 155 ezer főre mérséklődött, a munkanélküliségi ráta pedig 0,2 százalékponttal, 3,4%-ra csökkent.

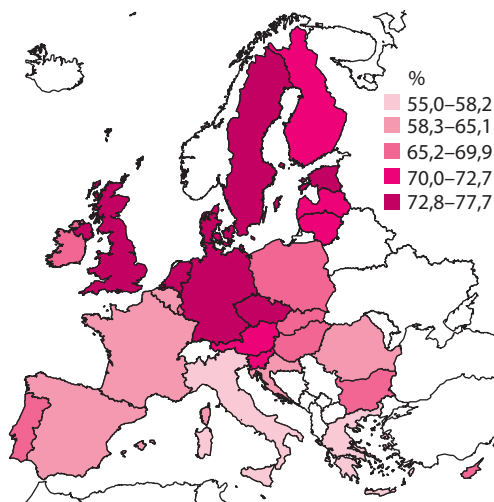
A nők munkanélkülisége az egy évvel korábbihoz képest 0,4 százalékponttal, 3,3%-ra mérséklődött, míg a férfiaké változatlan, 3,5% maradt. A 15–24 évesek és az 55–64 évesek munkanélkülisége meghaladta, a 25–54 éveseké pedig elmaradt az egy évvel ezelőtől. Körükben a munkanélküliségi ráta értéke a korcsoportok sorrendjében 10,8, 2,7 és 2,9% volt.

Egyaránt csökkent a munkakeresés átlagos időtartama és a tartósan, vagyis a legalább egy éve munka nélkül lévők aránya: előbbi 16,8 hónapról 14,4 hónapra, utóbbi 42,8%-ról 35,6%-ra.

A folyamatosan javuló hazai munkaerőpiaci folyamatok okán **Magyarország pozíciója uniós összevetésben kedvezően alakul**. A rendelkezésre álló legfrissebb, 2019. I. negyedévi adatok tükrében a **magyar foglalkoztatási arány (69,9%) kissé magasabb az uniós átlagánál (68,6%)**, míg a **munkanélküliség hazai szintje (3,6%) mintegy fele az EU-28 átlagának (6,9%)**. Ennek következtében

a magyar munkanélküliségi ráta – Máltával holtversenyben – a harmadik legalacsonyabb az uniós tagállamok között, a foglalkoztatási rangsorban pedig hazánk a középmezőnyben helyezkedett el. Az uniós tagországokban szintén kedvezően alakultak a munkaerőpiaci folyamatok az egy évvel korábbihoz képest: a foglalkoztatási arány mindenhol bővült, a munkanélküliségi ráta – Dánia és Svédország kivételével – csökkent. A legmagasabb foglalkoztatási szintet Hollandiában, Svédországban és Németországban (77,7–76,3%), a legalacsonyabbat Görögországban és Olaszországban (55,0 és 58,2%) regisztrálták. A munkanélküliségi ráta értéke Görögországban – a nagyarányú rátacsökkenés ellenére – továbbra is kiemelkedő (19,4%), és Spanyolországban is több mint duplája (14,8%) az EU-28 átlagának, míg a legkisebb Csehországban (2,1%) és Németországban (3,4%) volt.

33. ábra **A foglalkoztatási arány az uniós tagországokban, 2019. I. negyedév** (a 15–64 éves népességén belül)

Folytatódott a keresetek jelentős mértékű növekedése²⁵⁾

2019. júniusban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű²⁶⁾ havi **bruttó átlagkeresete 364 800 forint volt**, 10,6%-kal meghaladta az előző év júniusit. **A kedvezmények figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset összege 250 100**, a kedvezmények nélkül számolt nettó átlagbér – szintén 10,6%-os növekedés mellett – **242 600 forintot tett ki.**

2019. január–júniusban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten **bruttó 359 500 forintot**

kerestek, 10,6%-kal többet az egy évvel korábbinál. **A kedvezmények figyelembevételével a nettó átlagkereset 246 400 forintra becsülhető**, míg annak figyelembevétele nélküli összege 239 000 forintot tett ki. 2019-ben a családi adókedvezmény a kétgyermekes családok esetében tovább bővült, esetükben pozitívan befolyásolva a nettó keresetek nagyságát.

A bruttó és a nettó átlagkereset – közfoglalkoztatottak nélkül számítva – azonos mértékben, 9,5%-kal haladta meg az előző év

²⁵⁾ Budapest és a megyék keresetekre vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

²⁶⁾ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezeteknél.

I. félévit. Ezen belül a vállalkozásoknál teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagosan nettó 249 500 forintot kerestek, 11,2%-kal többet az egy évvel korábinál. A költségvetésben alkalmazottak havi nettó átlagkerese-

te 239 700 forint volt, 5,1%-kal magasabb, mint a 2018. I. félévi. A nonprofit szervezetnél dolgozók havi nettó átlagbére ugyan ezen időszak alatt 7,6%-kal, 221 800 forintra emelkedett.

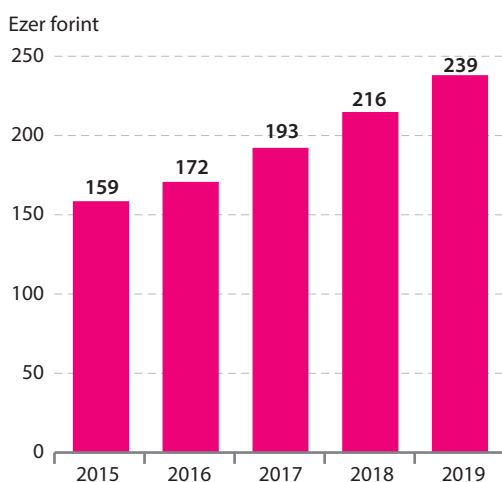
12. tábla **A nettó átlagkeresetek alakulása, 2019. I. félév**

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %
Versenyszféra	249 100	11,3	249 500	11,2
Költségvetés	217 400	7,6	239 700	5,1
Nonprofit szervezetek	209 300	11,4	221 800	7,6
Nemzetgazdaság összesen	239 000	10,6	246 000	9,5
Ebből: közfoglalkoztatott	54 500	-0,6	X	X

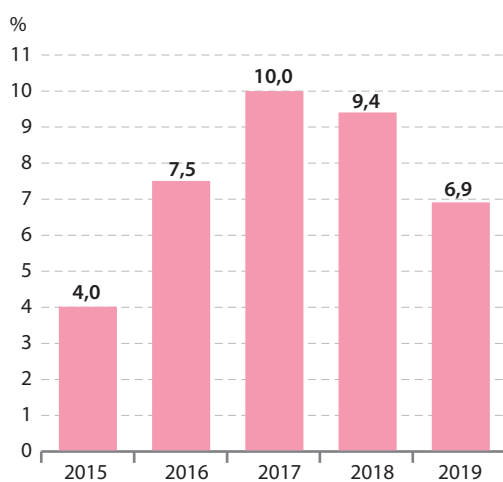
A fogyasztói árak 3,5%-os növekedése mellett a **keresetek reálértéke 6,9%-kal**

volt magasabb a 2018. I. félévinél. (Egy évvel korábban 9,4%-kal emelkedett.)

34. ábra **A havi nettó átlagkeresetek alakulása az I. félévben**

35. ábra **A reálkereset változása az I. félévben (az egy évvel korábbihoz képest)**

A teljes munkaidőben alkalmazásban álló férfiaknál a bruttó átlagkereset 393 700, a nők esetében 325 700 forintot tett ki, előbbiek körében 11,3, utóbbiaknál 9,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

A bruttó átlagkereset a 25 év alattiak körében 275 200, a 25–54 évesek esetében 374 500, az 54 év felettiéknél 351 200 forint volt. Az átlagkereset egy év alatt az egyes korcsoportok esetében 16,8, 10,8, illetve 10,1%-kal nőtt.

A nemzetgazdasági ágak kereseti rangsorában nincs jelentős módosulás, továbbra is az információ és kommunikáció, illetve a pénzügyi szolgáltatás területét jellemezte a legmagasabb nettó átlagbér: 415 400 és 447 100 forint, ami 74, illetve 87%-kal volt magasabb a nemzetgazdaság átlagánál. Ezzel szemben a legkevesebbet, közel azonos összeget, 157 200 és 157 300 forintot a szál-

lánhely-szolgáltatás, vendéglátásban, illetve a – közfoglalkoztatottak jelentős részét magába foglaló – humán egészségügyi, szociális ellátásban dolgozók keresték, mindkettő 34%-kal maradt el az átlagtól. (A közfoglalkoztatottak adatait figyelmen kívül hagyva a humán egészségügyi, szociális ellátás területén a nettó átlagbér összege 201 800 forint volt.) A nettó átlagkereset a nemzetgazdaság mindegyik területén emelkedett, a közfoglalkoztatottak adatait figyelmen kívül hagyva a legnagyobb mértékben, 12,5%-kal a feldolgozóiparban. A legalacsonyabb, 3,5%-os bérnövekedés az oktatást jellemezte.

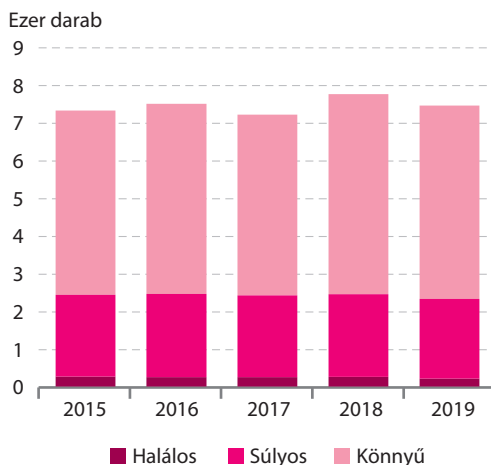
2019. január–júniusban a rendszeres (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) havi bruttó átlagkereset 334 600 forintra becsülhető, 10,5%-kal magasabb volt az előző év I. félévinél.

Ötödével csökkent a halálos balesetek száma²⁷⁾

2019 I. félévében az előző év azonos időszakánál 3,9%-kal kevesebb, 7463 személyesérüléses közúti közlekedési baleset történt hazánk útjain. A balesetek kimenetele kedvezőbbé vált, mivel a halálos balesetek száma közel ötödével kevesebb lett. A balesetekben 7263-an könnyen, 2405-en súlyosan sérültek, és 239 ember életét veszítette. A sérültek között 701 gyermekkorú volt, közülük kettőnek volt halálos a sérülése.

A balesetek 85%-át személyszállító járművek vezetői okozták. Közülük a legnagyobb arányt (77%-ot) a személygépkocsit vezetők képviselték, míg a kerékpárosok 11, a motorkerékpárosok 5,5, a segédmotoros kerékpárt vezetők pedig 4,1%-ot.

36. ábra A közlekedési balesetek alakulása az I. félévben

²⁷⁾ Budapest és a megyék személyesérüléses közúti balesetekre vonatkozó adatait a KSH *Fókuszban a megyék* című kiadványának 2019. I. félévi száma tartalmazza.

A balesetek 93%-a járművezetők hibájából következett be, leggyakrabban (32%) nem megfelelően választották meg a sebességet, illetve az elsőbbséget nem adták meg (25%). 17%-kal kevesebb balesetet okoztak a gyalogosok, akik a balesetek 5,1%-áért voltak felelősek.

2019 I. félévében a balesetek 8,2%-ában, 610 esetben játszott szerepet az alkohol.

2018 I. félévéhez képest az ittasan okozott balesetek száma 7,6%-kal csökkent.

Az ittasan balesetet okozók között a kerékpárosok és a segédmotoros kerékpárosok az összes balesetben játszott szerepüknél jóval nagyobb részarányt képviseltek, 24, illetve 10%-ot.

A balesetek 31%-a történt lakott területen kívül, közel 10%-uk autópályán. A legtöbb baleset az M1-es (56) és az M3-as autópályán (54) történt.

ELÉRHETŐSÉGEK:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789